

CESAR FRANC JOŽEF JE BAJE NA SMRTNI POSTELJI. SRDITI BOJI ZA POSEST BREGOV REKE BZURE NA POLJSKEM.

Zavezniki poročajo o številnih uspehih proti Nemcem pri Perthes-les-Hurlus. -- Nasprotno poročajo Nemci, da so vrgli Angleže iz zakopov ter da so ujeli v zadnjih par dneh 750 Angležev in Indijcev. -- V Argonih se vrši velika bitka, ki bo najbrž izpadla ugodno za Nemce. -- Iz Francije se je odposlalo sveže čete na istočno bojišče. -- V poročilu nemškega generalnega štaba se glasi, da je položaj na Zapadu in Iztoku neizpremenjen in da se vrše v glavnem boji za posest bregov reke Bzura. -- Iz Rima se poroča, da je bil cesar Franc Jožef previden s sakramenti za umirajoče.

Na severnem bojišču.
Petrograd, Rusija, 23. dec. — Od severa in od vzhoda prodirajo močni ruski oddelki proti avstrijski trdnjavi Krakov. V južnem delu Rusko-Poljske se bje vroča bitka ki pa dosedaj še ni bila odločilna. Rusi so se umaknili na levi breg reke Nide. Njihove postojanke so se nahajale trideset milj vzhodno od Krakova, blizu onega mesta, kjer se izliva Nida v Vislo.
Cilj avstrijske in nemške armade je za enkrat mesto Kielec. Fronta je dolga sedemdeset milj in se razprostira od desnega brega reke Nide proti severozapadu. Samo na tem mestu stoji Rusom nasproti osem do devet armadnih zborov.

Pred par dnevi sta napadla zavezniška Pincev, ki leži 25 milj od Micehova. Posrečilo se jima je tudi prekopati reko, toda pozneje sta nalezla na tak odpor, da sta se morala umakniti.
Oh reki Pilici, dvajset milj južno od Petrikova se nahaja močna ruska armada. Med to pozicijo in med reko Nido operira pet nemških kavalerijskih divizij. Dve ruski armadi se nameravata združiti in se pomikata proti Opocznu. V onem delu so pred par dnevi Rusi popolnoma pobili oddelke avstrijskih vojakov.

Uradna poročila pravijo, da so Rusi v Galiciji stopili povsod v ofenzivo in da na celi fronti zmagujejo. Avstrijska armada med Liskom in Sanokom je hotela pomagati avstrijski posadki v Przemyślu, pa je bila z velikimi izgubami pognana v beg.
Zadnji izpad iz trdnjave se je izjalovil.

Francosko poročilo.
Pariz, Francija, 23. decembra. Francosko vojno ministrstvo je sporočilo o položaju na vzhodnem bojišču sledeče: — V vzhodni Prusiji so se morali Nemci na celi fronti Neidenburg-Lautenburg umakniti. Na Rusko-Poljskem se je posrečilo Nemcem zavzeti ob reki Bzuri nekaj važnih postojank. Pri Bolimovo so dospeli do reke Avbe.

Avstriji se na celi fronti umikajo.
42-centimeterski topovi.
London, Anglija, 23. decembra. Iz Amsterdama poročajo, da so poslali Nemci iz Belgije troje 42 centimeterskih topov na Rusko-Poljsko. Rabili jih bodo pri obleganju Varšave.

Nemško poročilo.
Berlin, Nemčija, 23. decembra. Poročilo, ki ga je izdal nemški veliki vojni stan glede operacij na vzhodnem bojišču, se glasi: — V Vzhodni Prusiji se položaj ni čisto nič izpremenil. Boji za posest poredja reke Bzura se še vedno nadaljujejo. Situacija na desnem bregu reke Pilice je neizpremenjena.

Namen Nemcev.
Petrograd, Rusija, 23. dec. — Med Lodom in Opocznom ob reki Pilici se bje silno vroča bitka. Nemci si hočejo na vsak način priboriti prehod preko reke in zavzeti železniško progo, ki vodi iz Ivangoroda v jugozapadni del Rusko-Poljske.

radnih poročilih, se položaj na vzhodnem bojišču ni veliko izpremenil. Pri reki Bzuri se nahajajo Rusi v tako dobro zavarovanih in utrjenih postojankah, da jih bo le s težavo mogoče zavzeti. Desno rusko krilo, ki sega do reke Visle, odbija napade od strani, za hrbtom imajo pa Rusi trdnjavi Novi Georgijevsk in Varšavo. Zadnja poročila pravijo, da sta zavezniška že na nekaterih krajih prekopala reko Bzura.
V doljnem toku reke Dunaje se bjejo vroči boji, ravnotako tudi južno od Ungara v Karpatih. Glede operacij v okolici Černovic, Bukovina, ni bilo že par dni ničesar poročanega.

Cesar Franc Jožef bolan?
Rim, Italija, 23. decembra. — Po mestu se je razširila govorica, da je avstrijski cesar Franc Jožef nevarno zbolel. Nekateri celo pravijo, da so ga že prevedeli z sakramenti za umirajoče.

Angleži, Turki in Rusi.
Berlin, Nemčija, 23. decembra. Kot kaže, je Anglija premalo cenila vojno moč Turčije in sploh vseh mohamedancev. Iz Indije je prišlo v Carigrad nekaj posebnih odposlancev, ki imajo nalogo posvetovati se z Visoko Porto o skupnem delovanju. In angleške okupacijske armade v Egiptu so desertirali skoraj vsi mohamedanci in se pridružili Turkom. Turška armada, ki ima namen vdreti v Egipt, prodira od Damaska proti jugu. Tej armadi poveljuje turški mornariški minister Djelma paša.

Turki v Egiptu.
Carigrad, Turčija, 23. decembra. — Iz uradnega poročila je razvidno, da so prvi oddelki turških čet prekopali egiptovsko mejo. Poročilo pravi nadalje: — Rusi so vprizorili na naše postojanke pri Koprikej ponočni napad, pa so bili z velikimi izgubami pognani v beg.

Boji v Kavkazu.
Petrograd, Rusija, 23. dec. — Vojno ministrstvo naznanja, da je rusko črnomorsko brodogojstvo obveljavljalo turške čete, ki so korakale ob obali. Ruski torpedni čolni so obveljavljali večerj one vasi v bližini Chope, katere so pred kratkim zasedli Turki. Pri Vanu so pognali Rusi Turke v beg.

Rusko poročilo.
Petrograd, Rusija, 23. dec. — Generalni štab ruske armade v Kavkazu je izdal sledeče poročilo: Turki so začeli prodirati v smeri proti Olti, ki leži 55 milj zapadno od Karsa, pa niso imeli nobenega posebnega uspeha. Pri Vanu smo Turke popolnoma pobili; pri tej priliki smo ujeli veliko vojakov in zaplenili precejšnjo množino municije.

Obstreljevanje Kilid-Bahra.
Rim, Italija, 23. dec. — Angleško in francosko brodogojstvo je zopet začelo obstreljevati Dardanele. Večerj jim je bila cilj trdnjava Kilid-Bahr, ki leži nasproti trdnjavi Hissar-Sultani med Dardanelami in Helespotom.

Papež ne bo imel uspeha.
Rim, Italija, 23. dec. — Papež si na vse načine prizadeva, pregovoriti bojujoče se države, da bi sklenile za dobo božičnih praznikov mir, toda želja se mu skoraj

gotovo ne bo izpolnila. Nadalje je tudi naprosil države, da bi začele izmenjavati jetnike. Tozadevni odgovori, ki jih je dosedaj dobil, ga niso zadovoljili.

Odbiti naskoki.
Berlin, Nemčija, 23. decembra. V danes objavljenem oficijelnem poročilu se glasi: "Naskoke zaveznikov v okolici pri Lombartzyde in Bixchoote se je z lahkoto odbilo z naše strani. Angleže smo zopet prepodili iz pozicij, katere so zavzeli pri Richebourg in kljub silnim naporom držimo vse pozicije med Richebourg ter kanalom La Bassee.

Od 20. decembra smo ujeli 750 angleških in indijskih vojakov. V okolici pri Chalons so Francozi zelo aktivni. Deloma smo odbili njih naskoke severno od Silleris, jugoistočno od Rheims, nadalje v Souain in Perthes.

Menjajoči se uspeh.
Pariz, Francija, 23. decembra. V danes popoldne objavljenem oficijelnem poročilu se ugotavlja majhen napredek na severnem koncu črte zaveznikov v Belgiji in Franciji. Nadalje so napredovali Francozi pri Perthes-des-Hurlus, kjer so zaplenili nemške strojne topove. V gozdu La Grurie in pri Beausejour se je odbilo protinaskoke ter je zaznamovati tudi druge uspehe.

Nasprotno pa se glasi v poročilu, da se nadaljuje z boji v okolici pri Boupenilles ter da so v skrbnih gledih izida bitke. Najbrž ni bilo mogoče vzdržati pozicij, katere se je bilo zavzelo prejšnji dan.

Pariz, Francija, 23. decembra. V oficijelnem večernem poročilu se glasi: "Prodiranje naših čet med reko Maas ter Arguni je bilo uspešno ter se je vzdržalo zavzete pozicije."

Poslanci so dovolili vojne kredite. Poslanska zbornica je danes soglasno dovolila 8.500.000.000 frankov za pokritje vojnih stroškov za dobo prihodnjih šestih mesecev.

Nikake trgovine s sovražniki domovine. Pariz, Francija, 23. decembra. V poslanski zbornici je bil vložen danes predlog, kojega namen je prepovedati vse trgovinske zveze med Francijo in Nemčijo ter Avstro-Ogrsko. Kdor trguje v Franciji z državljani dotičnih dveh dežel, bo kaznovan z ječo do 5 let ali pa visoko denarno globo. Predlog je vložil justični minister Briand.

Nova nemška ojačenja? London, Anglija, 23. decembra. Iz Holandske prihajajo poročila o močnih gibanjih čet Nemcev na Iztoku in Zapadu. Iz Amsterdama se naprimer poroča, da je šlo na tisoče nemških čet skozi Aachen na poti proti severni Franciji. Ne ve se še, ali se namerava s temi četami otvoriti nemško ofenzivo, ali pa zenačiti ojačenja zaveznikov, katere je poslala v zadnjem času Anglija na kontinent.

Londonska borza zopet odprta. Zakladniški urad je danes naznanil, da bo londonska borza dne 4. januarja zopet odprta. Borzni komitej je sporočil vsem naturaliziranim članom borze, da morajo dokazati, da se jih je izbrinilo iz državljanstvih listin v prvih dveh dneh.

Radi jutrnjega božičnega praznika izide prihodnja številka "GLAS NARODA" v soboto, dne 26. decembra. Uredništvo.

Neka postava v Nemčiji, ki je bila uveljavljena dne 1. januarja 1914, določa sicer, da izgube eo ipso nemško državljanstvo vsi, ki se pustijo naturalizirati v kaki tuji državi a postava ne sega s svojo močjo v preteklost.

Proti nemški invaziji. Iz zanesljivih virov se poroča, da se je odredilo v Angliji na celi iztočni obali izvanredne varnostne odredbe, da se zavaruje deželo proti zopetnemu napadu ali ponovni invaziji. Že pred dvema meseci se je pričelo graditi v okolici Londona obrambne nasipe in zakope. Sprva se je sicer reklo, da se gre le za vaje vojaških novincev, a medtem se je že opustilo ta izgovor.

Znano je nadalje da je lord Kitchener pred kratkim obiskal vse one točke na obrežju, na katerih bi Nemci eventualno lahko izkreali čete.

500.000 mož obrežne straže. Na angleški obali od Doverja do Leith je baje mobiliziranih pol milijona mož. Povečini obstaja ta obrežna straža iz teritorialnih čet, a se nahaja med njimi tudi par polkov regularnih čet. Vsa pristanišča na iztočni obali so podminirana in dan dan križarijo ob bregu atrulne ladje.

Portugalska tudi ogrožena. Lizbona, Portugalska, 23. dec. Portugalska zbornica je glasovala danes v prilog priprav za vdeležbo na vojni in sicer na strani zaveznikov in proti Nemčiji. Avstriji in Turčiji. Glasovanje se je vršilo po naznanilu kolonijalnega tajnika, ki je izjavil, da se je vpriporilo nadaljni napad na portugalsko posest Angolo.

V Angolo, portugalsko provinco v Zapadni Afriki, so zopet udrl Nemci. Portugalska posadka se je morala umakniti, ker so bili Nemci v premoči. Nemci so že enkrat udrl v Angolo in sicer koncem oktobra. Tako pravijo portugalska poročila, dočim nemška vlada odločno dementira vest, da se je sploh kedaj udrl v portugalsko ozemlje.

Nobenih potnih listov za italijanske rezerviste. Rim, Italija, 23. decembra. Vsem prefektom in županom se je naročilo, naj razveljavijo potne liste, katere se je izstavilo italijanskim rezervistom. Za ta korak se je odločila italijanska vlada, da prepreči izseljevanje rezervistov ter si prihrani stroške povratka v slučaju mobilizacije.

Bombe na zrakovno garazo. Ženeva, Švica, 23. decembra. — Nekateri francoski avijatik je vrgel v ponedeljek tri bombe na garazo Zeppelin-zrakoplovov v Strassburgu. Garaža se nahaja v okrožju pasu utrdb.
Avijatika, ki se je nahajal v višini 4000 čevljev, se je prepodilo s strelj predno je mogel dospeti do središča mesta.
Poročila iz Friedrichshafen pravijo, da je tamonjaša tvornica za Zeppelin-zrakoplove v polnem obnavljanju.

Aretacija dveh dozdevnih špijnov.

Rim, Italija, 23. decembra. — Policija v Vidmu (Udine) je na avstrijsko-italijanski meji aretirala markija Pateras, bivšega mornariškega častnika ter nekega moža, po imenu Sallaro. Oba sta se nahajala na poti na Dunaj, baje kot častniška poročevalca. Sumi se, da sta špijona v službi avstrijske vlade.

Žitni monopol za Nemčijo. Bern, Švica, 23. decembra. — Trgovska zbornica v Stuttgartu je pozvala nemško vlado, naj uvede monopol za žito. Za sedaj ni opaziti nikakega pomanjkanja na žitu ter se je stavilo predlog kot varnostno odredbo.

Poziv na varčevanje. Amsterdam, Holandsko, 23. dec. V "Vossische Zeitung" v Berlinu je izšel poziv profesorjev nacionalne ekonomije, v katerem se pozivlja Nemce, naj se preživljajo s sočuvjem ter rženim kruhom. Belih kruh, delikatese in meso pa naj bi bilo na razpolago narodnim invalidom.
V pozivu se izjavja, da je namen Anglije izstradati Nemčijo in raditega je treba storiti vse, da se varčuje z živili.

Angleški parnik kršil nevtralnost v Panamskem prekopu.

Washington, D. C., 23. dec. — Državni departmet je dobil danes brzojavko od poročnika Greenshaw, poveljnika mornariške brezzične postaje v Panami, v kateri se glasi, da je policija v Panami dne 10. decembra odstranila brezzični brzojavni aparat na angleškem parniku "Proteslaus". Izkazalo se je namreč, da je odposiljal parnik šifrirane brzojavke. Krizarka "Tacoma" se nahaja v Cristobal, da prepreči vsako kršenje nevtralnosti. Mornariški departmet bo najbrž odposlal še eno bojno ladjo v prekopno vodovje.

Strogi predpisi za potne liste.

Washington, D. C., 23. dec. — Državnemu departmetu se je sporočilo iz Berlina, da bodo z dnem 1. januarja stopili v Nemčiji v veljavo novi predpisi glede potnih listov. Amerikanci, ki hočejo potovati v Nemčijo, morajo imeti pri sebi fotografijo z lastnoročnim podpisom. Razventega morajo biti potni listi vizirani od nemškega poslanika ali kakega nemškega konzula v Združenih državah.

Dospela je VELIKA PRATIKA za leto 1915.

V tej Pratici so tiskani tudi: Zakoniti prazniki in Zdr. državah. — Spomenski dnevi. — Poštne pristojbine. — Volilna pravica. — Kako pridobiti homestead. — O potnih listih. — Predsedniki Zdr. držav. — Kako so nastala imena severo-ameriških držav. — Naselniške določbe. — Dan dela. — Labor Day. — Pratika velja s poštno vred 12 centov. — Razprodajalci jo dobe 100 ko-madov za \$8.
Slovenic Publishing Co.,
2200 Chestnut St., Phila.

Iz delavskega sveta. New Haven, Conn., 23. dec. — V ponedeljek se bo začelo obratovati v vseh tovarnah New York, New Haven & Hartford železnice. Vsi prejšnji uslužbeni bodo sprejeti nazaj na delo.

Stavka v Ohio. Indianapolis, Ind., 23. dec. — Danes se je vršila seja izvrševalnega odbora Central Competitive Field glede stavke 12.000 premogarjev v Ohio. Odbor je sklenil, da se stavka ne sme prej končati, dokler ne bodo gospodarji zadovoljni s tem, da se premog takoj stehta, ko ga pripeljejo delavci iz jame. Odbor je pozval vse premogarje po drugih državah, da naj po svoji moči podpirajo štrajkare. Tajnik in blaginjak organizacije, William Green, je ukenil vse potrebno, da se bo stavkarje toliko časa finančno podpiralo, dokler ne bo stavka dobljena.

Stavka rudarjev. Frederickstown, Mo., 23. dec. — V svinčenem rudniku La Motte je zastavkalo 350 rudarjev, ker jim je vodstvo znižalo za sedem in pol odstotka plačo.

Iz Colorada. Washington, D. C., 23. dec. — Predsednik Wilson se je posvetoval danes z guvernerjem države Colorado, Ammonsom, in zveznim senatorjem Shafrotem, če bi bilo dobro odpoklicati zvezne čete iz Colorada. Zvezno vojaštvo se bo skorajgotovo po preteku desetih dni vrnilo iz stavkarskega okraja.

Prohibicionisti niso izgubili poguma.

Washington, D. C., 23. dec. — Prohibicionisti niso baje vsled večerajšnega poraza prav nič izgubili poguma. Poslanec Hobson, prvoborilec prohibicionistov v kongresu, je že danes izjavil: "Boj gre naprej. Vsled glasovanja v zbornici ni še ničesar izgubljenega. Propaganda pojde naprej ter mora zmagati." Prvi korak prohibicionistov bo ta, da bodo tudi senat prisilili izpovedati, kako stališče zavzema napram splošni prepovedi opojnih pijač za Združene države. V senatu je že vložena resolucija, ki se peča z istim vprašanjem in o kateri se bo obravnavalo v kratkem.

Preiskava proti ameriskemu poslaniku.

Washington, D. C., 23. dec. — Državni tajnik Bryan je danes naznanil, da se je poverilo James D. Phalen-a, izvoljenega senatorja iz Californije, s preiskavo glede obdolžitve, katere se je dvignilo proti ameriskemu poslaniku v Santo Domingo, James Sullivanu. Obdolžbe proti Sullivanu je dvignil W. V. Vick, ki je bil preje generalni carinski nadzornik v St. Domingo.

Naznanilo glede knjig.

Vsled vojne zelo trpi pomoraka vojnja za tovor in za to ne vemo kdaj dosepejo sem "Mohorjeve knjige".
Kakor hitro bomo obveščeni, da se nahajajo na kakem parniku, bomo to naznanili. Zato sasedaj s knjigami ne moremo ustrediti s temi knjigami.

Gutierrez zapustil Mexico City. San Antonio, Texas, 23. dec. — Tukajšnji konzul konstitucionalistov je dobil danes brzojavno poročilo, da je odšel provizorični predsednik Eulalio Gutierrez iz glavnega mesta Mehike, ker se je zadnji čas sprl z generalom Angelesom in pristasi generala Zapate. Odsedaj zanaprej bo vladal poseben odbor, v katerem bo enako število Villonih in Zapatovih ljudi. Volitev novega provizoričnega predsednika se bo vršila 10. januarja.

Washington, D. C., 23. dec. — Dosedaj še ni dospelo sem nobeno poročilo, da bi pobegnili provizorični predsednik iz glavnega mesta Mehike. Tukajšnji Gutierrezov agent je rekel, da je še ob štirih popoldan sprejel od Gutierrez-a brzojavko in da so vse govorece o njegovem begu neutemeljene.

Konference v Naco. Naco, Ariz., 23. dec. — Brigadni general Scott se je danes posvetoval z generalom Benjaminom Hillom, kateri brani mesto Naco, Sonora, pred napadi guvernerja Maytorene.
Danes zjutraj je pojenjal dež, ki je padel pet dni neprestano. Voda je začela nekoliko upadati.

Odperte gostilne.

Trinidad, Colo., 23. dec. — Polkovnik James Lockett, poveljnik zveznih čet v južnem Coloradu, je danes naznanil, da bodo s prvimi januarjem gostilničarji zopet lahko odprli gostilne in smeli prodajati opojne pijače. Gostilne so morali zapreti dne 25. aprila na podlagi neke proklamacije guvernerja Ammons-a.

Ognjenik Etna. Catania, Sicilija, 23. dec. — Prebivalci so slišali zadnje dni v bližini Etna zamolklo gromenje. Ljudje so začeli zapuščati podnožje gore, boječ se, da bi ne začela bljuvati.

Denarje v staro domovino.

Promet z Avstrijo se je toliko zboljšal, da zopet pošiljamo denar v staro domovino. V slučaju, da bi se razmere pozneje na kak način predrugačile, in bi se denar ne mogel izplačati določenim osebam, bomo istega vrnila pošiljateljcem.
V sedanjem položaju pa ni mogoče, da bi denar dospel v roke naslovljenca tako hitro, kakor preje v normalnem času, ker vsakdo ve, da sedaj potrebujejo pisma v Evropo, ali iz Evrope sem 22 de 25 dni in v približno tem času bo denar v stari domovini tudi izplačan. Zato svetujemo rojakom, da začasno pošiljajo le za nujne potrebe in za enkrat ne več kakor 500 K.

Čeno:

K	\$	K	\$
5....	1.10	100....	20.00
10....	2.10	110....	22.00
15....	3.10	120....	24.00
20....	4.10	130....	26.00
25....	5.10	140....	28.00
30....	6.10	150....	30.00
35....	7.10	160....	32.00
40....	8.10	170....	34.00
45....	9.10	180....	36.00
50....	10.00	190....	38.00
55....	11.00	200....	40.00
60....	12.00	250....	50.00
65....	13.00	300....	60.00
70....	14.00	350....	70.00
75....	15.00	400....	80.00
80....	16.00	450....	90.00
85....	17.00	500....	100.00
90....	18.00		

TVERKA FRANK SAKHNE

Ledeni objemi.

Poljana — vsa bela je kot altar pogroben z masnim prtom. Pri pogledu nate, ož snežena ravan, je človeku tesno pri srcu in oko išče kaj temnega, da ni vse tako enakomerno in skoraj pusto. Vse belo, vse belo...

Globoko vzdihne in suh kašelj se izloči iz prs. Pod belim čelom boče življenja dvoje rjavih oči, pod katerima se polmesecema enakomerno ovijata dva črna kolobarja, da že itak turobno oko sije v obupu in zadajem trepetanju. Suhljata roka, na kateri se razloči vsaka modra žilica, vsaka kost in koščica, pogladi temnikasto brado in popravi razmršene lase, ki silijo preko čela nad žalostne oči. V sobi je sam. Morda pa vendar ne! Da, z njim je slutnja, ki postaja vedno bolj in bolj enaka zavesti. Vsede se v naslonjač, pa se zareže skozi okno v zimsko poljano. Tam od peči puhti prijetna gorkota; podpre si glavo, da lasje globoko zdrsejo na slonokoščeno čelo in okoli ustn mu zaigra nasmeh, ki izraža bolelost, hrepenenje in hoče v svet poslati zadnje pozdrave...

"Vse je belo, tako belo kot moja roka, kot moje suhljato čelo in udrto lice. In — komu je vse to, kar inenujem svojega, podobno? Beseda težka in odrselna ob enem. Zakaj se odlašaj, ljubica blede, ki si me vzljubila prestrastno in mi prisegla, da me povedeš v svoje tihe vrtove, zakaj?... Pridi, le pridi, saj moje srce ni strahu polno, ož, skoro ljuba si mi! Ah..."

Suh kašelj ga prične mučiti in njegovo hropenje se razlega med štirimi stenami, pa se od njih skoro plašno odbija. Křečevito se prime za pogreznjena prsa, ki se hočejo širiti, a padajo vedno nazaj. Tam notri ga boli, zelo boli. Lahna rdečica mu dišne v obraz, ki zopet hitro izgine in se poskrjuje za snežnobelo kožo. Roke mu težko padajo v naročje. Počasi, kot da mu povzroča bolečino, zapre oko, na čelu izstopijo majhne potne kapljice, se združijo v kapljico, ki se nekaj trenutkov vzdruže nad gosto zasejanimi obrvi, potem pa zdrse preko njih na temno brado in v nji počasi usahne. Soho obsenči mir. Le enakomerno dihanje, težko izvito iz dna bolnih prsi.

Tam zunaj zahaja rumeno solnce za bele hribe in sive gore. Poševno pošilja svoje zimske žarke kot zadnje pozdrave, predno začrta svojo pot v tujino. Vsa poljana zablesketa in brezčutilnih lesketih in celo smrekov gozdič, ki je bil tam v ozadju tako tuje temen, se zazdi živahnejši. Že je izginila polovica oble za sivo goro in pokrajina pod hribovom se je osušila. Še malo — in potopi se še druga polovica. Tam za gorami zažari, kot da razsaja grozen požar, ki mahoma ruši bela mesta in pohlevne vasice. Tako zelo se je pordečilo to sinje nebo, da bi človek mislil: "Srčno mi se razlili po prostranem oboku." Od daljnih gorovjeh postaja v zadnjih solnčnih žarkih enako velikansemu svetlečemu rubinu. — Pa počasi prisnaja iz daljav mrak, pa počasi meglice posejajo nad poljan in se spojijo v sivo meglo. Oster vetrč zabrije, poljan se zaziblje v premišljevanje. Izsvižev temnega, pravilje bogatega gozda pokuka mesec in se porogljivo posmehuje. Meglica se mu nejevoljno upira in le skozi pajčolan prodirajo bledikasti lesketi. Pa zatuli tam nekje v daljavi pes, da se plašno tulenje razlega preko bele poljane v meglice, iz njih v sanjavi gozd, kjer se ponovi in še dalje odhiti njegovo trepetanje.

V sobi sloni blede mož in spava motno spanje. Le dihanje, grgljanje, potem pojemažanje, oživlja štiri stene, kamor so se prikradli lunini žarki in se prostodušno ogrevajo po tleh, stenah in stropu. Bolni mož se nenkrat strese, njegova roka se s trudom dviga in kaže v nedolžnost. Umiri se kmalu in roka se mu nasloni v naročje. Njegove poteze so pa polne blaženosti in v luninem svitu je njegovo čelo mrtvaško blede in kolobarja pod očesoma še širša...

Kaj se dviga iz temnega kota? Kot megla se je nekaj izločilo iz polteme in to raste, raste, dobiva oblike, si navzame obraz. Čuden gost! Sliko se je izvila njegova postava, brezmerne je njegovo lice, čelo koščeno in belo kot mramor. Zakaj stopi v temnem kotu, ož gost ti aloki? In kot senca povzdigne svoj neslišni korak in kot senca razprostre svoje plašne peruti. V luninem žarku je njegovo

in izza brezkrvnih ustn se zasmije belo zobovje. Pod dolgo, valujočo haljo stika njegova roka skrivnostno stvar. Nalaho — kot misli stopinje, stopi sredi sobe in njegova očesa se zapicita v bolnika, ki spi in le sementertja težko zahrope ali suho pokašlja.

Smrtini slutnji podobno ozračje. Roka koščene gosa razdeli haljo in v rumenkasto-zeleni svetlobi mesečni zablesk peščenega ura. Da, da, le malec zrno je še v zgornjem predelu in tudi ti padajo drug za drugim v spodnjega. Le malec, malec se, blede mož, ki zapadaš s trenutki mračnemu gostu. In tvoje lice, mož bledega, voščene čela, je mirno! Saj si že zdavnaj zaželel čudnega gosta in zdaj, pogledj ga, kako dviga pešeno uro in se pri vsaki zvonitvi, ki zdrse, britko nasmeje, da mu zableski belo zobovje v luninem svitu kot korala na morskem obrežju, katero je morje izvrlo. Težak vzdih prihrumi iz bolnih prs, tako težak, da ne more popluti iz štirih sten in v svoji trpkosti opoji ozračje s tugo. Čudni gost slisi ta vzdih, se zavže satansko in z brezslušnim korakom stopa nazaj v temni kot.

Bolni mož odpre svoja očesa, ki sta obup in skoraj jasna zavest. Oj, dobro čuti v ozkem ozračju smrtne krila, ki vstopetavajo po sobi. Težko obrne svojo glavo in ozre se v temni kot, kjer mu oko radovedno obstane. Slutnja je v hipu izpolnjen in drgega nič, še tisti ubogi upek, ki se je še vedno skrival za velikim obupom, se je nežno izločil in odplul v jasno noč...

"Poznam te, poznam, ož koščeni fantom. Ne skrivaj se v temne kote. Te je li strah luninih žarkov, ki meni poslednjič sijejo in me spominjajo na potapljoče se življenje? Stopi vendar k meni in mi odkritostno pogledj v oko! Dolgo, dolgo sem te že slutil in postal si mi resnica."

Smrtini gost povzdigne svoj tili korak in njegovo fosforovo oko se sreča z bolnikovim. Nasmeheta se oba kot stara, stara znanca. Oni v dolgi smrti beli halji dvigne brezmesno roko v zrak in v luninem žarku zableski peščenega ura. Pomenljivo pokaže z dolgim in tankim prstom druge roke na oba predaleka, zavihra s haljo, v trepetajočem šumljanju izgine in se združi s polmrčnim večerom v nič. Tam v prostorni ravnini zaskovika sova in pes v daljavi zopet pomenljivo zatudi.

Saj me zopet blede mož, čisto sam. Le lunin žarek mu je tovariš in le zavest, lahka, a vendar britka obenem mu trka v prsih. Tam na nebeskem oboku pa hiti blede mesec in se skuša v hitrosti z oblaki.

"Oj, da, predno zatoneš, mesec blede, zatone tudi moje življenje. Saj vem, da mora biti. Ah..."

Prostrana poljan, vsa v cvetju, vsa kipenja polna. Med cvetovi

brezslušnost. Njeno oko je prijazno in njen glas je mil kot polbožna, ublažujoča pesem. In on? Življenja poln, poln ciljev in nad, katere hoče v trenutku pričarati iz daljav v dosegljivo bližino. Njena roka seže po rdeči cvetki, oko ji obstane na njegovem licu in smeh ji priplava na ustna, zdrava in mično vabeča. On jo z veseljem v srcu poljubi in takrat začuti v prsih rezko bol in hropeče vzdih. Čaroben je njen poljub, tako čaroben, da se je vsesal tja doli v prsa in ga pikro zbodel. Njeno zametasto oko se nasmehlja. Prijazno? Ne, ne! Ni tam za njeno črno bunčico nekaj kot veselje triumf, kot škodoželjen namen, ki je bil ravno kar izpolnjen? Da, da, satanski je bil njen poljub in satanska je bila tista njena misel, ki ji je švignila preko umetniško izklesanega čela, v katero je večni kipar dihanil um in zlobo. — Tam za visoko skalnato goro votlo zadoni in donenje mu je porogljivo posmeh, ki se lahko živo odbija od skale do skale. Od štirih strani neba se pripode oblaki in črna noč hipoma objame njega in poljan krog in krog. Sam in poleg njena gluha tema, s katero se je satanska ljubica spojila v črno noč. Iz daljav, ki mu jih oko ne razreši, sikne njen smeh in enak je igli, ki se prožno zasadi v meso, da se prikaže rdeča kapljica in za njo priteče krvav curek. Strah ga je pred ljubico, ki se mu roga iz praznih temin. Preko nje švigne zelen blisk, za goro krohotajoče zagrm. Močan, sile poln vihar se iztrga daljavam in prihrumi s celo svojo grozoto. A glej! Kot na povelje čarovniške moči se na nebu razdele oblaki in izza njih priplove mesec, ves krvav, kot da so razlili kri ranjenega srea na njegovo oblo. Po zraku švigne netopir, se zopet pogubi in odtrepetja v daljavo. Njemu, kako mu je? Tesno mu je v srcu. V prsih ga ostro zbada in suh kašelj se trga iz obolelih prs.

"Oj, ti satanski poljub, sladkak in žgoč obenem! Zakaj, zakaj si zasekala pekočo rano, da se razveseljuješ in se ji zadovoljstva polno smehljaš? Satanela, proklel bi te! Ah, sama veš predobro, da bi te pri vsaki kletvici vzljudil se bolj in da bi se proklestvo, še predno bi je zaškrpala moja ustna, spremeni v prosečo molitev, polno zaupanja. Ne, ne, satanela, tega nikdar ne! Ljubiti te ne smem, sovražiti te ne morem, ker bi te v sovražstvu ljubil stokrat bolj kot v ljubezni."

Tam iz krvavih daljav se izvije glas začudenja, kot da hoče začudenje samo prileteti na lahkih perutih. Z ranjenim srecem in bolestjo v prsih se napoti dalje, pa mu zastaja korak, pa se mu poveča glava in roka se mu krčevito sprime prsi, hoteč iztrgati tisto bol iz njih in stopiti na njo kot na strupeno kačo; na dan pa prihrumi samo kašelj, suh kot cestni

Tam iz krvavih daljav se izvije glas začudenja, kot da hoče začudenje samo prileteti na lahkih perutih. Z ranjenim srecem in bolestjo v prsih se napoti dalje, pa mu zastaja korak, pa se mu poveča glava in roka se mu krčevito sprime prsi, hoteč iztrgati tisto bol iz njih in stopiti na njo kot na strupeno kačo; na dan pa prihrumi samo kašelj, suh kot cestni

Tam iz krvavih daljav se izvije glas začudenja, kot da hoče začudenje samo prileteti na lahkih perutih. Z ranjenim srecem in bolestjo v prsih se napoti dalje, pa mu zastaja korak, pa se mu poveča glava in roka se mu krčevito sprime prsi, hoteč iztrgati tisto bol iz njih in stopiti na njo kot na strupeno kačo; na dan pa prihrumi samo kašelj, suh kot cestni

NEMŠKI ULANCI ZASLEDUJEJO FRANCOSKEGA MOTORISTA, NOSILCA DEPEŠ.

"Satanela, kaj hočeš še več? Glej, krvavo nebo in preko neba oboka rdeči mesec, za katerim hiti moja bol in z njo tesno objeta ljubez!"

Kot začudenja in strahu poln trepet se začuje v daljavi šum, prikipe akordi violin, fanfar in cimbal. Sreče je odprto struni in se divi nad lepoto, katere se ni uživalo človeško uho. Ne, to ni godba človeka-zemljana, to so tresljaji nevidnih strun in valovane nadzemskih sap, od daleč nekeje je to, od prav daleč mora biti. Kako bajno, kako vsikepajoče! Pa gre človek z bolestjo v prsih dalje, pa mu zastane korak in začudenja poln zatre pred seboj kraje, vse z bajnostjo in čarobnostjo prepojene. Da, od tam, iz tistih gostih gajev hrepeni struna, a njen glas pojema, tužno zastoe in usahne. Tiho kot v grobu je krog njega. Trenutek mu je kot večnost. In — kaj se delijo gosčave, kaj trepečejo bilke pod lahno stopinjo.

"Oj, ti čarobna ljubica, daj, da te vzljubim strastno in življenja polno!"

Ovije se njena kačja postava njegovega telesa. V prsih mu močno zaključje bol, a njeno oko mu tolažno govori: "Tvoja, samo tvoja, za vedno tvoja! Pojdi, da se vzljubiva v mojih tihih vrtovih!"

Kipeč je prvi poljub. Pa kaj se je pobililo ljubice čelo? Strasten je drugi objem in ljubici upade lice, da postane brezmesno, kot ono smrti. A on ne zapazi ničesar in z ljubeznostjo in ranjenem srecu ljubi, samo ljubi. Čelo ljubice pa je koščeno, lice udrto, postava se ji izšibi in bela halja se ji ovije njenih okostenelih udov. V suho rasto ji iz nedolžnosti priplava tisto peščenega ura, v kateri je le še nekaj zrncev. On pa pijan bajne ljubezni sanja in sanja. Koščena roka ga potrepelje po rami, on suho pokašlja in izbuli začuden oko. Tam iz gajev zahrepeni še enkrat struna in njen vzdih je vzdih po usmiljenju. Ljubica v halji, beli kot mrtvaški prt gleda v pešeno uro: še eno... zdaj...

Je padlo in njena roka ga objame, da mu njen mrzel objem vzame sapo in oledeni kri. — V naslonjaču se zvije v zadnjem vzdihu bolni človek in mirleže na njegovo lice. Iz temnega kota naenkrat brezslušno iztoni čudni gost in se rezko posmeje, da se zasvetijo njegovi zobje v luninem žarku krvoločno. S svojim mrzlim dihom mu vdihne poteze mrlja, ga še enkrat pogleda in izgine v temo poznega večera.

V zvoniku zabije votlo polnoč, pes na vasi zatuli, sova v bližnjem drevesu zaskovika in odleti v polnoč. In tiho je vse in blaženo. Le na nebu se odrta meteor in v divnem laku zatone za oddaljeno goro. Čez poljan švigne bela halja in lahne vefer zasepeče. Besa

"Reichspost" o srbski armadi.

Dunajska "Reichspost" prinaša zanimiv članek o srbski armadi. Tukaj navajamo par mest, ki govorijo o dobrih in slabih straneh srbske armade.

Srbske armade so za težak boj proti avstr. četam duševno sijajno pripravljene. Častnike, podčastnike in možstvo so navdali s smrtnim sovraštvom proti nam. Srbski vojak je bil vedno prepričan, da mora priti do vojske z monarhijo in da Srbija mora zmagati. Če se to upošteva, bo vsakemu jasna trdovratnost in obupen odpor, katero kažejo srbske čete še sedaj. Srbu je bila zato njegova armada prva reč na svetu. Vsi drugi oziri so stopili v ozadje. Ves up Srbov je bila njih armada. Neka ženska srbskega učitelja je rekla nekeku avstrijskemu časniku: "Mi Srbi, se bomo borili do zadnjega, vojska do zadnje pare (vinarja) in do zadnjega kosčka kruha. Čemu bi hranili? Ako zmagamo, bomo imeli več, kakor potrebujemo, ako nas hote pa pobiti, potem ne potrebujemo ničesar več!" Tako razpoloženje vlada v Srbiji! Srbi so se na vojsko zelo dobro pripravili. To kažejo zlasti velike, betonirane utrdbe ob Drini in v Mačvi. Poleg tega so imeli bogate skušnje, katerih mi nismo imeli. Naši častniki sami priznavajo, da so se od Srbov v tem pogledu veliko naučili tekoma vojne.

Poizvedovalno službo vrše pri njih četah ogledniki, kmečko prebivalstvo in pa vojaške patrulje. Kavalerija te službe ne vrši, ali pa jako redko.

Srbska infanterija je zelo vztrajna v maršu, hrabra in nad vse spretna v pripravi vojnih utrd in v vojaškega kritja. Svoje utrdbe napravljajo vrsto za vrsto stopnjama. Zlasti znajo prikrivati svoje utrdbe. Umikajo se iz enih strelskih jarkov v druge. Razdalje imajo dobro zmerjene, zato je tudi sigurnost večja. Naskoka pa večinoma Srbi ne zdrže; navdno se prej umaknejo iz svojih pozicij. Če pa naskok tvega, potem pa nastane ponavadi hudo klanje. Strelja pa srbska infanterija precej slabo. Vsled globokih jarkov, iz katerih mečejo ogenj, lete krogel večinoma predaleč. Na eni strani so ti jarki dobro kritje za nje, na drugi strani pa jim otežujejo umikanje, ker se težko iz njih spravijo. Pač pa srbski častniki našo infanterijo zlasti glede streljanja zelo hvalijo in se je boje.

Nasproti temu se sme reči, da so Srbi veliko bolj spretni v rabi strojnih pušk. Ena prednost imamo pa mi v tem pred njimi, to namreč, da jih imamo veliko več. Glavno sredstvo v boju mož z možem je pa za Srbe ročna bomba. To uporabljajo v napadu in v ob-

Vojno posojilo.

Pod naslovom "Pomoč za obrambo" prijavlja "N. Fr. Pr." članek guvernerja zemljiško-kreditnega zavoda tajnega svetnika dr. Siegharta o vojnem posojilu. Avtor piše: Izredni, zgodovinsko brezprimerni čas zahteva izrednega dela in požrtvovalnosti. Samo se ena zgodovinska doba Avstrije se da primerjati sedanjemu času: tista doba, ko je morala mladostna cesarica Marija Terezija svojo državo braniti proti celemu svetu sovražnikov. Nemčija in Avstro-Ogrska sta od vzhoda in od zapada, na morju in na kopnem ogroženi od premoči, kakor svoje čase Marija Terezija in njena dedšica. Tako malo, kakor tedaj, se bodo sedaj izpolnile želje sovražnikov. Za orožje sposobno moštvo vseh avstrijskih narodov se bori neupogno za svojo staro Avstrijo. Tistim pa, ki jim ni dano, da bi s svojo krvjo svedočili za življenje, nedeljivost in potrebnost te države, nastajajo zdaj nove in nič manj važne dolžnosti. Tisti, ki nimajo ne slovesa ne premoženja, žrtvuje na bojišču ravno tisto, kar žrtvuje odlični in bogati, namreč življenje, močne roke, gibčne mišice in krepke živce, kar je dedšica naših vojakov. Reče nima nič drugega. Tisti pa, ki mu je dala domovina posebne časti in predprave, premožni človek, ki mu država šteti njegovo imetje, je dolžan še druge žrtve. Posebna dolžnost stanu in imetja v vojni je gospodarska pomoč, dajatev za armado, ki jo sedaj država nujno in opravičeno zahteva. Finančna uprava je porabila svoje velike zaloge in si je zagotovila precej znatne kratkoročne kredite. Tako je doslej pokrivala potrebe armade. To je spravilo v promet ogromno množino denarja, ki cirkulira izključno iz inozemstva, med tistimi, ki služijo pri amadi ali ki armado zalagajo s potrebščinami. Ta denar kroži, a naložni kapital to ni. V sedanji obliki pritiska na našo valuto in zato se mora premeniti v naložne vrednote, tako v interesu sedanjih imeteljev, ki smejo zahtevati primerne obrestovanje, kakor tudi v interesu države, ki rabi ta sredstva za svoja plačila. Prišel je čas velikega notranjega posojila. To je finančna in valutno-politična potreba. Pisatelj opozarja, da je uresnitve industrijalni produkcije je osvobodila mnogo sredstev in tudi pri kmetijstvu je vsled višje cene vseh pridelkov mnogo gotovoga denarja na razpolaganje. Kapitalistom pa dajo posojilni zavodi priliko, da dobe na svoje efekte po nizkih obrestih posojila in si z njimi pridobijo razmeroma višje obrestovane vrednote. Viri, iz katerih more zajemati država, so dani in dolžnost premožnih je, da jih da na razpolaganje. Vsak, kdor pripomore k izdatni finančijni pripravljenosti, brani svojo hišo in svoje polje, svojo delavnico in svojo pisarno, zato ne sme nihče manjkati. Patriotizem srea, ki se je tako lepo izkazal, se mora povečati na patriotizem velikih dejanj. Darovali smo doslej, ker nas je sililo čustvo, sedaj moramo darovati, ker nas sili patriotizem razuma. Kdor le more naj in mora podpisati vojno posojilo, ker je to dolžan sebi in državi, ker s tem izrazi državi svoje zaupanje in poveča samozavest našega ljudstva in posvedoči trdno odločnost se z vsemi sredstvi braniti. In če pravi Angleška, ki celo svoje vojake z denarjem kupuje, da bo v tej vojni zmagala zadnja milijarda, pa pravimo mi: Ne, zmagal bo pogum naših sinov in bratov. In do ti v vojni ne bodo pogrešali ne orožja, ne kruha, zato bomo mi skrbeli, pa če bi bilo treba z zadnjo krono. Guverner dr. Sieghart se spominja velikega uspeha nemškega vojnega posojila in končuje: Po ljudskem premoženju in ljudskih dohodkih sičere nismo enaki Nemčiji, a enaki ji hočemo biti na požrtvovalnosti in veselem podpisovanju vojnega posojila. Srečno izvedeno vojno posojilo pomeni izvojevano bitko.

Dr. Sieghart se spominja velikega uspeha nemškega vojnega posojila in končuje: Po ljudskem premoženju in ljudskih dohodkih sičere nismo enaki Nemčiji, a enaki ji hočemo biti na požrtvovalnosti in veselem podpisovanju vojnega posojila. Srečno izvedeno vojno posojilo pomeni izvojevano bitko.

Dr. Sieghart se spominja velikega uspeha nemškega vojnega posojila in končuje: Po ljudskem premoženju in ljudskih dohodkih sičere nismo enaki Nemčiji, a enaki ji hočemo biti na požrtvovalnosti in veselem podpisovanju vojnega posojila. Srečno izvedeno vojno posojilo pomeni izvojevano bitko.

Dr. Sieghart se spominja velikega uspeha nemškega vojnega posojila in končuje: Po ljudskem premoženju in ljudskih dohodkih sičere nismo enaki Nemčiji, a enaki ji hočemo biti na požrtvovalnosti in veselem podpisovanju vojnega posojila. Srečno izvedeno vojno posojilo pomeni izvojevano bitko.

Dr. Sieghart se spominja velikega uspeha nemškega vojnega posojila in končuje: Po ljudskem premoženju in ljudskih dohodkih sičere nismo enaki Nemčiji, a enaki ji hočemo biti na požrtvovalnosti in veselem podpisovanju vojnega posojila. Srečno izvedeno vojno posojilo pomeni izvojevano bitko.

Dr. Sieghart se spominja velikega uspeha nemškega vojnega posojila in končuje: Po ljudskem premoženju in ljudskih dohodkih sičere nismo enaki Nemčiji, a enaki ji hočemo biti na požrtvovalnosti in veselem podpisovanju vojnega posojila. Srečno izvedeno vojno posojilo pomeni izvojevano bitko.

Srbska artilerija je pa izborna. Silno veliko se je morala naučiti v balkanski vojski. Pred vsem jo je jako težko odkriti. Zato jo je silno težko do molka prisiliti. Streljajo tako kakor Buri, enkrat tukaj, enkrat tam. Topovi vsak dan izpreminjajo postojanke in so tako dobro skriti, da jih niti letalci ne morejo odkriti. Artilerija dobro pozna ozemlje in je večidel tudi o postojankah naših topov dobro informirana.

Da se Srbi zavarujejo pred našimi nočnimi napadi, streljajo celo noči menjaje se artilerija, strojne puške in infanterija. Seveda je rezultat majhen v primeri z uporabo municije, ampak nazadnje tudi nekaj doseže.

Tehtne čete srbske tute niso slabe. Saperji so jako spretni; tudi pontonirji so izvežbani v postavljanju začasnih prehodov in mostov. Kakor se sklepa iz zajetih trenskih vozov, so Srbi dobro preskrbljeni s hrano. Pri ujetih Srbi se je večkrat nahajal svež kruh, pri častnikih tudi čokolada in bonboni.

Splošno ne izvršuje srbska armada nobenih grozovitosti. Če se kak slučaj zgodi, je tega kriv kak komitaš, ali pa prebivalstvo. Opaža se večkrat, da se bore v frontu na srbski strani žene, da celo otroci. Večkrat tudi prebivalstvo iz sasede napada. To se razume, da se v takih slučajih uporabljajo skrajna sredstva. Kdor ni vojak ali pa se preoblečen v meščansko obleko na svojo pest bori ali pa krade, se brez izjeme ustrelji. Na ta način so očistili drinske tokove ali pa v drevje in grmovje, od koder so streljali na naše patrulje. Sedaj imamo pred njimi mir.

Srbi se bore izborno: v tem so vsi naši ljudje edini.

Neutralska zona.

Naco, Ariz., 22. decembra. — Pri jutrajšnji konferenci bo predlagal brigadni general Scott, da naj se napravi v okolici Naca, Ariz., neutralska zona. Edino s tem bi se dalo namreč preprečiti, da bi Mehikanci ne streljali več preko meje. Dosedaj je bilo na ameriški strani usmrčenih pet oseb, 47 pa deloma lahko, deloma težko ranjenih. General Hill je rekel danes, da pod nobenim pogojem ne bo zapustil s svojo posadko mesta Naco v Sonori.

Vsled neprestanega deževja je nastala med ameriškim vojaštvom in med Naco 100 čevljev široka in 6 čevljev globoka reka.

Velika predrznost.

Trgovce pripoveduje prijateljstvo nekem sleparju ter pravi napoved: "Tako sem ga vrgel po stopnicah, da si je kar vrat zlomil. Potem pa gre ta potepuh in mi pravi, da je zmagal!"

Jugoslovenska

Katolična Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Broad-
dock, Pa.Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Har-
berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Naupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

Vrhovni zdravnik:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Nadzorniki:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

Porotniki:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

Pomožni odbor:

JOSEF MERTEL, od društva št. 1, Ely, Minn.

ALOIS CHAMPA, Box 961, od društva št. 2, Ely, Minn.

JOHN KOVACH, Box 365, od društva št. 14, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne po-
službe naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe
na predsednika porotnega odbora.Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se nebo-
dalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Mnenja naših čitateljev o evropskem položaju.

Zakaj bi naj bili Slovenci Avstriji verni sluge?

M. K. Charleroi, Pa.

Naši pradedje so prišli v sedanjost našo domovino, kot predstra-
ža vseh Slovanov. Lahko si misli-
mo, da so bili najboljevoje, naj-
bolj odlični med vsemi Slovani.
Na drugi strani pa nam govori
naša zgodovina, da naši pradedje
niso bili niti vandalski, niti tri-
noški narod, za kakršne so se iz-
kazali Nemci, oziroma Germani;
bili so kmetje-poljedelci, ki so
hoteli živeti v miru med seboj, in
v kolikor so jim to dopuščali so-
sedje, tudi z drugimi narodi: Po-
ljedelec hoče imeti mir, ker nje-
gov poklic je poklic pokoja. Zdi
se nam, da bi bila vsaka soseska-
županija najrajše živila sama za-
se, da bi tako vsak kmet lahko
imel svoj glas vpostevan pri vla-
di, da bi bil — po nemškem nazi-
ranju — vsak svoj kralj, na svo-
ji zemlji svoj gospod.

Toda vsled Germanov-Nemcev
in vsled mongolskih plemen, ni-
so mogli živeti v miru, na najbolj
demokratski način, kar jih po-
zna svet: morali so se združiti, da
si ohranijo mir. Nato so si začeli
voliti svoje kneze, kakor volimo
sedaj v Ameriki, na Francoskem,
v Švici in sploh v republikah svo-
je predsednike. Naši pradedje
so imeli ljudovlade, to je najna-
prednejši sistem vlade, ko se An-
gležem in Nemcem, tako rečeno,
— niti sanjalo ni o tem. Angleški
in francoski kmet je bil le pri-
sljen najemnik svojega polja, su-
ženj, ko si je slovenski poljedelec
sam volil svobodno svoje najviš-
jo gosposko, enega svoje vrste.

Zgodovinarji in pesniki slave
Rimljane, ki je pekel repo na
ognjišču, ko mu je prišel odbor
naznaniti, da je izvoljen za tribu-
na rimske republike; vsak naš
vladar je bil tak, prej, ko smo se
navadili nemških šeg, to je, na
nemško kleeplazstvo in nemško
sužnost.

Slovenec so torej prišli pod na-
dvlado Nemcev, oziroma pod vla-
do nemških baronov. Včasih se je
posvetna vlada spojila z versko;
vzrled: solnografski škofje in o-
glejski patrijarhi, v ožjem smislu
vsi knezi-škofje.

Sedaj potrebujemo Slovenca
Jeremijo, ki bi plakal nad padcem
našega naroda. Kmet, ki si je prej
svobodno volil svojega kneza, je
postal suženj sužnju svojega kra-
jevodarja. Polje ni bilo več nje-
govo, postal je najemnik, kjer je
bil prej gospodar, suženj, kjer je
bil prej gospod. Namesto da bi
nemški vladarji precepili bujno
razvito drevo poganske slovenske
svobode v krščansko, so posušili
in požgali slovensko pogansko
drevo, da ni ostalo niti korenike
one svobode. Namesto rodne slo-
venske svobode so vsadili krhko
krščansko drevesce, ki ni mogla
vspevati, ker novi gospodarji so
mu vzeli vlogo svobode. Razvilo
se je v plezajoče se rastlinje, na
dolgo in široko, nikdar pa ni
vzraslo v visoko drevo. Kadar je
vzrasel Slovenec, ki bi imel pov-
zdigniti svoj rod, so ga takoj vzeli
iz srede naroda ter ga posadili
med se, da je poveljeval nje, na-
mesto svoje. Ostalo je le grmovje
— pustinja, kjer je prej bujno
cvetelo cvetje.

Nemci in nemške šole so skrbeli
zato, da so naši pozabili na svojo
zgodovino. Naučili so nas izmiš-
ljene in morda resnične anekdote
o nemških knezih in vladarjih,
toda naučili so nas pozabljati naš
rod, našo zgodovino. Naučili so
nas poljubljati roko, ki nas tepe,
naučili so nas vpogibati svoj til-
nik pod valpetskim bičem; kakor
naš gospodar psa z bičem vbo-
gljivosti in udanosti, tako so na-
učili nas.

Vpogibljemo se nemstvu v u-
radih, pri in na železnicih, da ne
govorim o ubogih naših vojaki-
h, ki umirajo in padajo v avstrijs-
kih vojskih sukulah. Imenuje-
jo jih s slavoznanim "Windische
Hunde".

Srbi, ki so bili toliko časa pod
turškim jarmom, so spali, prebu-
dili so se z istim čutom, kakor so
ga imeli pred stoletji: s čutom de-
mokratizma. Njih vladar ni vla-
dar po milosti božji, ni sin solca,
ampak po volji naroda, ker na-
rod si ga je izvolil; pri njih ni
baronov ne grofov, zato, ker tam

ni Nemcev. Poglejte pa na sosed-
no Bosno, ki je Srbo-Hrvatska!
Tam je že vse polno baronov,
grofov "von" etc. po uradih, ker
le taki znajo ubiti narodno-demo-
kratični čut, in to po stari nava-
di s kolbami, bajonetmi, s šolo in
uradom; sedaj je v Sarajevu "Sa-
rajevoer Tagblatt", v mestu, kjer
izmed domačega prebivalstva ni
eden ne razume nemški.

Nemški ministri — avstrijski
ministrski predstniki, oficirji
generalnega štaba, vsi Nemci v
Avstriji so gresili proti svoji do-
movini Avstriji z velcizdajo. Av-
strija je predana danes na milost
in nemilost Nemčiji. Avstrijski
general je odstavljen, kjer Nemci
hočejo, Buelow je šel v Rim, da
preda južni Tirol in Trst Lahom,
kakor da bi bile to nemške pose-
sti. Ali ni to veleizdaja, kar po-
čenjajo avstrijski ministri nem-
ške krvi. Prodali so svojega last-
nega svivolasega vladarja nemške-
mu Viljemu; Avstrija je danes ta-
ko podložna Nemčiji, kakor Ba-
varska, če ne bolj, ker bavarskim
vojakom poveljujejo vsaj bavarski
generali, našim pa Hinden-
burg-Prus, in von Kluck.

Danes ni na Avstrijskem voja-
ške skrivnosti, ki bi jo ne poznali
Nemci, medtem, ko so nemške vo-
jaške tajnosti last Nemčije same.
In ti ubogi slovenski narod, zla-
sti ti ubogi trpin, sin slovenskega
naroda tu v Ameriki, ki misli, da
si verni sluga Avstrije, neved, da
si že zapustil svojega starega
Francea Jožefa, da si segel pod
pazduho Nemcem, da jim poma-
ga opehariti najprej cesarja, ki
si mu moglo služiti in sebe sa-
maga, ker če si prav "Austrian",
si vseeno le bili Slovenci-Slovani.

Zakaj naj bi bili Slovenci verni
sluge Avstrije? Ali zato, ker je
nemška in dedinja onih Nemcev,
ki so nam vzeli svobodo, imetje
in vse najboljše naše sinove, da
so postali janičarji — smrtni so-
vražniki lastne krvi? Ali naj Av-
strijo ljubimo zato, ker našim last-
nim sinovom ne da službe, čeprav
so bolj sposobni za njo, kakor
Nemci? Ali zato, ker vpeljuje v
tovarne po slovenskih deželah in
na železnice, Nemce z rajha, vas
pa pošilja po svetu? Ali zato, ker
te je davkar obljajal, ko se nisi
odkril pred cesarjevo podobno v
uradu, čeprav te ni nikdo okre-
gal, ko si pozabil na Kristovo po-
dobo Križanega? Ali za to, ker
nam še sedaj kradejo našo dečo z
odobrenjem avstrijske vlade na
desni in levi, spredaj in zadaj?
Ali zato, ker so nas sedaj z vsem,
kar ima Avstrija prodala Nemcem
skupaj s cesarjem, ki je v njih
srečo že tako star, da je vsa nje-
gova misel priprakovanje smrti,
prestonalnaslednik pa, kakor ga je
imenoval njegov opisovalec "an
idiot with a peasant girl", idiot
(po domače človek, ki duševno ni
sposoben) s kmečko nevesto? Ta-
ke prilike Nemci ne bodo več ime-
li, odkar je Frane Ferdinand mr-
tev, in zato jo uporabljajo sedaj.
Ali pa naj bomo Slovenci verni
sluge Avstrije zato, ker nam je
vzela čut svobode, demokratizma,
do naroda, čut ljubezni do svoj-
jih bratov po krvi, katerim smo
bili nekdanj predstraža? Vprašam
te, Slovenec, ki zagovarjaš Av-
strijo, zakaj sovražiš Ruso? Dru-
gega odgovora mi ne moreš dati,
kakor ta, da so "staroverci"-pravo-
slavni. Dobro, ali nemški pro-
testantje skupaj z Viljemom in
Turki so še slabši v tem oziru. Za-
kak sovražiš Srbo? Ne veš. Ne, ne-
veš, ker če bi Srbe poznal, bi vi-
del v njih ono slovensko dušo, ki
prebiva tudi v nas. Srbi so eden
najdemokratnejših narodov na
svetu. Da so oni vredni vladati sa-
mih sebe, so pokazali v treh zad-
njih vojnah. Srbi so narod kme-
tov. Tu je zopet Avstrija, ki nas
je naučila sovražiti jih. Sedaj, ko
se je srbska armada borila v šte-
vilu eden proti trem, se bodo
menda vsaj Potiorek in drugi
švabsko-madžarski generali naučili
spoštovati srbski narod.

Bog je vstvaril in razvil tri
glavne evropske narode, ki ob-
enem gospodujejo skoro celemu
svetu: Slovane, Romane in Ger-
mane.

Romani so na zenitu, ali pa že
padajo s svojo kulturo, ki je sicer
krasna, kakor pestro cvetje na
polju, vendar nedosledna, roman-
sko nedosledna; Germani so se
razvili materialno: nadčlovek —
železna pest je njih ideal. Pri Ger-
manih služi vse, vsaka veda v
prospeh, moči, ki bi strla slabše-
ga. Čudovito krasno je božje
stvarjenje: Tu je slovenski rod,
ki o svojim bogatim dušnim živ-
ljenjem spopolnjuje prva dva ro-
da. Prišel je nazadnje, ker zadnje
je njegovo delo, delo spopolnitve
drugih dveh. In kadar vstane slo-
vanska duša, napoči dan mileni-

ja. Kakor žarki z raja drhte ča-
robni zvoki Čajkovskega, Sopina;
svet strni. Od kje! S slovanskega
sveta. Turgenjev, Puškin, Miez-
kiewicz, Gogol, Lermontov, Slo-
waczki, Kollar, Presiren, Tolstoj
itd. Ali so zopet vstali stari Grki
in Rimljani? To so le žarki, prvi
žarki vstajajočega solca, slovans-
ke duše. Tam, kjer se je po ši-
rih ruskih poljanah, po derev-
njah-vaseh, po logih Macedonije,
po Šumavi in Podkarpatih, ob je-
zerih in rekah, ob šumečem mor-
ju hranila in negovala duševna
sila, majke Slave, prodre na dan
nova moč, ki bo stregnila Ro-
mana, zlomila silo Germana. Ka-
kor blagodejno solnce raztopi
sneg, tako bo ta sila raztopila
strasti zapadnih narodov. Ne-
nam, Gospod, Tebi naj bo slava,
ki vstvarjaš in vodiš, ki ponižuješ,
kar se povišuje, in povišuješ,
ponižnega! Vstvaril si nas svo-
bodno, daj nam zopet, kar si nam
namenil: ostanemo le Tvoji suž-
nji. — Dolgo Te je molil v svoji
ponižnosti, teptani slovanski rod,
povišaj ga na svojo slavo.

Slovenci nimamo nikakega vzro-
ka biti sluge avstrijski vladar, ker
dosledno je vihnela bič nad nami.
Nekateri niti ne vidijo in ne ču-
tijo udarcev.

Spreglejmo in bodimo zopet sa-
mosvestni — ljudje.

Kako je sedaj v Lvovu?

Čim izstopi potnik na kolodvo-
ru v Lvovu, začuti takoj, da se
nahaja v območju vojne in njenih
grozot. — Rusko vojaštvo je ko-
lodvor docela okupiralo zase. S
krasnega portala na kolodvor-
skem poslopju se še vedno blešči
ime cesarja France Josipa. Dopisnik
angleškega lista "Times",
ki je posetil nedavno tega Lvov,
priporoča, da so ga takoj ob
prihodu prijeli ruski redarji in ga
jeli strogo zasliševati. Odpustili
so ga šele, ko so se prepričali, da
je opremljen z vsemi potrebnimi
dokumenti in z najboljšežnejšimi
pooblastili.

Jedilnica I. razreda je spre-
menjena v bolnišnico, kjer leže ra-
njenci dotlej, da jih spravijo v
vlak, ali pa v kakšno drugo mesto
bolnišnice. Iz čakalnice II. raz-
reda so odstranili vse mize in sto-
le, samo na sredi stoji velika mi-
za, ki jo zdravniki uporabljajo
za operacije. Ob vsakih vratih in
ob vsakem prehodu stoji straža z
nasajenim bajonetom. V celem ve-
likanskem poslopju je samo ena
soba, ki ne služi vojaškim name-
nom: to je sijajna sprejemna dvo-
rana.

Ruski poveljnik železniške po-
staje je odprl dopisniku to dvo-
rano. Dvorana je sijajno opre-
mljena, na tleh so razprostre te-
žke perzijske preproge. Razkošna
oprava je v kričečem nasprotju z
ranjenci in bedo, ki vlada v vseh
drugih prostorih obsežnega po-
slopja.

Lvovske ulice mrgole ruskega
vojaštva zlasti je mnogo kozakov,
ki dirjajo na svojih suhih konjič-
kih semtertja. Na vsak korak sre-
ča človek transporte, vozove z ra-
njenci in živinske črede, ki jih
gonijo kozaki.

Prebivalstvo se je že navadilo
na te prizore in ker Rusi ne na-
stopajo ravno prestrogo, skušajo
prebivalci ostati z njimi v kolikor
mogoče dobrih odnosih. Toda
simpatije za Avstrijo pa silijo na
dan, kar se zlasti kaže pri trans-
portih ujetnikov. Opazoval sem
prizor, — pravi dopisnik — ki je
jasno pričal o simpatijah prebi-
valcev do Avstrije. Na ulici se
je pojavila četa kozakov, ki je
tirala kakih 300 ujetnikov. Ujet-
nike je ob straneh spremljala
mnogoča ljudstva. Ljudje so se
gnetli k ujetnikom in stiskali mo-
dro oblečenim Avstrijem v roke
jabolka in kruh. Neka elegantna
dama se je približala transportu
ter razdeljevala med ujetnike fi-
ne smodke, ki jih je imela v do-
kaj velikem zabojčku. Gospe in
gospodične so metale iz oken kruh
in druga živila, ki so jih Avstrij-
ci pridno pobirali.

Posebno je učinkoval name pri-
zor, ko se je pojavila na ulici četa
ujetih vojakov, ki so imeli na
rokah znake avstrijskega "Rde-
čega križa". Kretajo se popolno-
ma svobodno in pozdravljajo ru-
ske častnike ter delajo z ruskimi
zdravniki v bolnišnicah. Nemara
nedostaja Rusom sanitnih voja-
kov?

Angleški dopisnik daje ruskim
vojaškim bolnišnicam dobro spriče-
valo. V Lvovu samem je 42 vo-
jaških bolnišnic. Vsa javna po-
slopja in več hotelov je prenapol-
njenih z ranjenci. Na knjižnicah,

muzejih, na mestni hiši in na dru-
gih palačah je poleg ruske tro-
bojnice razvita zastava "Rdečega
križa", znak, da so vsa ta po-
slopja spremenjena v bolnišnice.
Na Dunaj je prispela številka v
Lvovu izhajajoča lista "Wiek
Nowy", v kateri je čitati, da so
mesta Jaslo, Rzeszow-Lancut in
Przeworsk le malo poškodovana.
Tudi mesto Czortkow ni mnogo
trpelo. V Lvovu posluje od začeta
meseca oktobra rusko orožni-
štvo. V mestno aprovizacijsko ko-
misijo so bili poklicani tudi za-
stopniki pravoslavne cerkve.

V privatnih stanovanjih, ki so
jih zapustili posestniki, so se pri-
godile razne tatvine.
Grško-katoliškega nadškofa,
grofa Andreja Septykega so pre-
peljali v Rusijo ne kot vojnega
ujetnika, marveč so ga ytaknili v
zapor, ker se ni hotel pokoriti na-
redbam ruskih oblast. Nadškofa
bodo Rusi vsled tega pridržali v
zaporu tudi po sklepu miru. Do-
tična številka lista "Nowy Wiek"
nosi opazko: "Dovoljeno vojen-
noj cenzuroju."

Iz Šabca.

Z oblastvenim dovoljenjem je
prej kratkimi časi častnik pose-
til Šabac. O svojem posetu pripo-
veduje sedaj to-le:

Iz Majura sem krenil z dvema
častnikoma v ponovno osvojeni
Šabac. Prvo, kar sem opazil, je
bila velika vojašnica, ki je osta-
la nepoškodovana. Naši so ure-
dili v njej bolnišnico. Preko ne-
poškodovanega mostu na potoku
Kamčak se vije ozkotirna želez-
niška proga v Lješnici. Velika
ulica v Šabcu, Jevremova ulica je
le malo poškodovana. Po tej ulici
se pride v središče mesta v Ka-
ragiorgjevičevu ulico. Tu se že
vidijo grozote vojnega opustoše-
nja. Tu se tudi nahaja razrušena
cerkev, ki je sedaj podobna raz-
dejanemu ali podrtemu viteške-
mu gradu. Razrušen ni samo zvoni-
k, marveč tudi poslopje. Od
mestne hiše se je porušil del zidu.
du. Kraj mestne hiše je bila po-
šta, ki je ostala brez strehe. V tej
ulici je 84 hiš, ki so vse poškodo-
vane. Na trgu je zelo živahno, ker
so povsodi nameščeni naši voja-
ki. Mesto trenskih vozov vidimo
vojnne kuhinje. Pred neko razde-
jano hišo sede naši vojniki in kvar-
tajo.

Poleg hiše trgovske tvrdke Kra-
ljevo štrli v nebo gol zid, edini o-
stanek velikega poslopja, ki je
preje stalo na tem mestu. Tudi
hiša tvrdke Kraljevo je izginila s
površine, a ostali so samo napisi.

Častniki, ki so me spremljali,
so pripovedovali: V zadnjem ča-
su so Srbi streljali iz Šabca na
Klenak; naša artilerija je reagi-
rala in posledice niso izostale. Pre-
bivalstvo, ki se je meseca oktobra
po našem odhodu vrnilo v mesto,
je zdavno znova pobegnilo iz
Šabca. Srbi so bili prepričani, da
bo Šabac trajno ostal v njihovih
rokah. Za to so še nedavno tega
pripredili ljudske slavnosti in jeli
so zidati tudi dve hiše.

Ruski vojskovodje.

1. armada: General konjenice
pl. Renenkamp, rojen leta 1854,
protestant. — 2. armada: General
konjenice Suchomlinov, rojen le-
ta 1848, grški katolik. — 3. ar-
mada: General infanterije Ruski,
rojen leta 1854, grški katolik. —
4. armada: General pehote baron
Salza, rojen leta 1843, grški ka-
toklik. — 5. armada: General ko-
njenice pl. Plehve, rojen leta
1850, protestant. — 8. armada:
General konjenice Brussilov, ro-
jen leta 1853, grški katolik. —
9. armada: General pehote Leš-
ki, rojen leta 1856, grški katolik.
10. armada: General pehote pl.
Sievers, rojen leta 1853, prote-
stant.

Bivši albanski knez.

prine Wied ima v vojni več sre-
če, kakor pri svojih nekdanjih
podanih. Kakor znano, je vstopil
v nemško armado, kjer se je
opetovano tako odlikoval, da je
dobil sedaj red železnega križa.

Sven Hedin.

znani švedski raziskovalec-geo-
graf, je bil radi svoje odkrito po-
udarne simpatije za Nemčijo iz-
ključen kot častni član pariške
družbe. Dunajska geografska
družba je radi tega izrekla svoje
ogroženje ter mu sporočila za-
hvalo in priznanje nemških uče-
njakov-geografov. Zaeno ga je
pobavila, naj pride predavati o-
sbita o političnih dogodkih v Per-
ziji in Afganistanu.

SLOVENSKI POGREBNIK.

Kadar potrebujete
pogrebniha obrnite se
na me. Pri meni dobite
vse potrebno, krste,
vozove, vence, sveče i.
t. d. po najnižji ceni.
Pokličite me po City
telefon šte. 2201 B.

Kadarkoli me potrebujete, bodisi ponoči ali podnevi, takoj
bom došel na lice mesta. Pri meni dobite najlepše vozove za
svatbe in po najnižjih ceni.

Cenjenim slovenskim družtvam in posameznikom se toplo
priporočam.

MARTIN BARENTINČIČ

324 Broad Street, cor. 4th Ave., Johnstown, Pa., Cambria City.

Prave Lubasove HARMONIKE

importirane iz Slovenjega Gradcaimam v zalogi in sicer:

Model "H" trivrstna, dvakrat uglasena	\$ 45.00
"K" trivrstna, trikrat uglasena	\$ 55.00
"L" trivrstna, štirikrat uglasena	\$ 65.00
"M" štivrstna, dvakrat uglasena	\$ 65.00
"N" štivrstna, trikrat uglasena	\$ 80.00
Kranjski model, trivrstna, dvakrat uglasena	\$ 45.00
Kranjski model, trivrstna, trikrat uglasena	\$ 60.00
Kranjski model, štivrstna, dvakrat uglasena	\$ 60.00
Kranjski model, štivrstna, trikrat uglasena	\$ 70.00
Hromatično uglasena harmonika	\$ 60.00

Imam v zalogi tudi kovčke za harmonike po \$5.00

Za natančnejši popis harmonik pišite na:

ALOIS SKULJ, P. O. Box 1402, New York City.

Vojska uniči vse, ne uniči pa kakovosti in dobrote vina

izdelanega iz pristnega obilnega grozja po vinarski tvrdki

Louis Knaus

3908-3916 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.

največja slovenska vinska klet in destilacija ki ima v zalogi vina
slednih vrst in cen:

Delaware.....\$1.00 galon | Iwes.....65-70c. galon

Katawba.....75-80c. galon | Rudec.....55-60c. galon

Navedene cene veljajo za naročila od 25 galon naprej. Pri
manjših naročilih je cena vina po dogovoru. Vojni davek na vino je
v navedenih cenah že uračunan. Vina so popolnoma naravna za kar
tudi jamčim.V zalogi imam tudi žganja po starokrajnem načinu žgana kot
DROŽENKO in TROPINOVEC.

Naročila se izvrše samo proti predplačilu.

Dobra stvar se sama hvali toraj poskusite takej.

DOMAČA NARAVNA OHIO — VINA

kakor Delaware, Catawba, Iwes, in Conkord prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

Concord rudeče vino: Catawba belo vino:

Sod 6 gal.....\$ 5.50 Sod 6 gal.....\$ 7.00

Sod 10 gal.....8.00 Sod 10 gal.....11.00

Sod 25 gal.....16.50 Sod 25 gal.....24.00

Sod 50 gal.....30.00 Sod 50 gal.....42.50

Delaware belo vino, sod 10 galon \$13.00. Sod, 25 galon \$26.00.

Sod 50 galon \$50.00.

Pri vseh teh cenah je vojni davek že uračunan. Vina so popol-
noma naravna, za kar jamčim. Naročila je pridejati denar ali
Money Order.

Imenik

padlih, ranjenih in vjetih naših rojakov v sedanji
evropski vojski.

Sestavljen po izvirnih poročilih vojnega ministrstva s posebnim ozi-
rom na vojne oddelke, pri katerih služijo Slovenci. Ta imenik sestavljen
je po abecednem redu in sicer: od kje je kdo doma, leto rojstva, kateremu vojni
oddelu pripada t. d., tako da lahko tukaj najdete onega, za katerega
bi radi vedeli. Pri padlih navedeno je kje so padli in kje so pokopani,
pri ranjenih pa v kateri bolnišnici se nahajajo, tako da jim lahko pišete.
Nikjer drugje ne morete dobiti tako točnih podatkov, kakor

Za sirote.

Spisal Ivan Baloh.

Blizali so se lepi božični prazniki. Po premožnih hišah so že tedni dni pripravljali za božično drevesce najlepših reči, da bi zveselili svoje otroke, ljubljene svojega srca. V zaprti sobi je bilo skritih na stotine slaščic in v predalih omar shranjenih mnogo najnovejših igračk, ki se položijo pod drevesce, da vsaj za nekaj časa razvesele in iznenadijo kopnečnega srca gospodskih otrok, ki imajo itak vsega v obilnosti.

Ni se pa tako godilo revnim otrokom. Ti so se zbirali v kotu domače kočice in pripravljali pastirce za jaslice. V prijaznih domačih pogovorih minal jim je marsikateri večer. Spomin na polnočnico, na lepe božične pesmi jim je krajal dolge večere, beli kruh, ki so ga mati spekli za božične praznike, jim je osladil vsako jed.

A v trgu T. se je mladina — zlasti revna — vselej veselila božičnih praznikov, ker je vedela, da jo vsako leto čaka ob teh praznikih izvanredno veselje, nenadna sreča. Gospa sodnikova je namreč vsako leto priredila s pomočjo več dobrotnikov revnim šolarjem lepo božičnico.

Tako je bilo tudi letos. Mrzla burja je brila raz ravan in na kupce snega je ležalo po ozkih ulicah samotnega trga, ko je gospa sodnikova šla prosit prispevkov za revne šolarje od hiše do hiše. Njene osebnosti prijateljice in njeni častilci, uradniki in drugi gospodje so itak vedeli, ko so v svojih stanovanjih zagledali gospo sodnikovo, kak je namen njenega obiska. "Za zopet pobira", ta glas je natihoval marsikomu ušes iz ust, ko je zagledal skozi okno gospo sodnikovo. A gospa sodnikova ni bila boječa, ni bila strahopetna, kadar je pobirala, saj ni nabirala zase, ampak — za sirote.

Najprej jo je vodila pot k gospodju notarju, njeni najboljši prijateljici. Gospod notar je bil premožen mož, ki ni gledal na par kron. Bila sta oba sama, brez otrok, zato sta lahko kaj dala — za sirote.

Gorko je stisnila roko gospa notarjeva svojih prijateljici ter jo povedla v salon. Namen prihoda gospo sodnikovo ji je bil itak znan. Gospod notar je sedel v svojem naslonjaku in prijazno pozdravil gospo sodnikovo.

"Ah, Olga", tako je bilo sodnikovi gospodji ime, "koliko se trudite za te nehalne ljudstvo!" je rekla gospa notarjeva.

"Res je, Ema, da ljudje ne spoznavajo naše požrtvovalnosti in je nikdar ne bodo, saj kmet nima srca, ali meni se smilijo ti ubogi otroci, ki v trdi, mrzli zimi pohajajo šolo brez gorke obleke, brez obutev."

"O saj ti bodo otroci tudi vedno hvalili, ker se toliko trudis za nje. Jaz ne bi šla za nobeno ceno prosit od hiše do hiše!" rekla je krepko gospa notarjeva.

"Če dovolite, gospa sodnikova", je vmes posegel gospod notar, "ali bi ne bilo umestno, ko bi tudi enkrat nabirali za kak narodni namen, za našo šolsko družbo ali kaj takega?"

"Oh, gospod notar", je takoj odgovorila gospa sodnikova, "koliko sem se trudila že v tem oziru. Vam, oprostite, niso še razmere natančno znane, ker niste še dolgo v našem trgu. Šla sem že in pobirala za narodne namene, pa našla sem vedno le mrzla srca. Vsak je imel kakšen izgovor. Naposled sem vse skupaj pri miru pustila. Najbolj me še veseli sedaj, ako napravim ubogim šolarjem kako veselje."

"Res je tako", pritrtil je gospod notar.

Par minut je hitro minulo. Gospod notar je vzel kuverto, dal vanjo desetak in ponudil gospo sodnikovi.

"Tukaj, prosim, gospa sodnikova, od našu skromen prispevek."

"Hvala vam stotera, otroci vam bodo iskreno hvaležni!" odgovorila je gospa sodnikova.

Po par običajnih prijaznih in sladkih besedah so se poslovili. Gospa sodnikova je odšla.

"Ah, koliko se Olga trudi", je potožila gospa notarjeva svojemu soprogu, "in še za to neumno in nehalno ljudstvo. Jaz bi se že nikdar ne!"

"Ah, kaj tistih dvajset kron; ni vredno, da bi se človek prepil. Zdal jo zopet za eno leto mir", to so bile zadnje besede gospo notarja v tem oziru.

Gospa sodnikova je šla po trgu

naprej do gospe davkarjeve. Nista bili posebni prijatelji. Ampak gospod davkar je dobil to mesto po posebni protekciji gospoda sodnika; za to uslugo mu je bil vedno hvaležen.

Ko je prišla gospa sodnikova, je bil gospod davkar v pisarni.

Gospa davkarjeva je gospo sodnikovo najprijazneje vspregledala. Po prijaznih pozdravih in sladkih nasmehih je gospa davkarjeva povedla gospo sodnikovo v sprejemno sobo. Vršili so se običajni pogovori o vremenu, o zdravju in naposled je gospa davkarjeva sama olajšala nalogo gospo sodnikovi: "Oh, gospa, saj itak vem, kaj pomeni vaš poset. Vi ste res blagega srca. Midva s soprogom sva že večeraj o tem govorila, da so otroci res potrebni in da je vsakega dolžnost, da to plemenito stvar podpira."

Smehljaje je vzela to laskavo pohvalo svojega dela gospa sodnikova na znanje.

Gospa davkarjeva je vzela iz svoje šatulje petak in ga smehljajočim obrazom podala gospo sodnikovi.

"To je malenkost, prosim."

"Hvala iskrena!" je bil kratek odgovor gospo sodnikove.

Poslovili sta se in se ločili.

Gospa davkarjeva je stopila k svoji šatulji in stela, koliko je bilo še denarja v njej.

"Treba bo plačati stanovanje, prvega bo kmalu, hrano otrokom; škoda je bilo deseto kron, pa kaj hočemo, mora biti. Pri gospo sodnikovi ne smemo v nemilost priti", to so bile zadnje besede, ki so donele po sobi gospe davkarjeve.

Gospa sodnikova je šla naprej do gospe na pošti. Bila je sama, vdova, žena ozkega obzorja, toda lastnica precejšnjega premoženja. Zato so jo vsi upoštevali, tudi tisti, ki ji niso radi imeli. Ni čuda, če se je tudi gospa sodnikova poznala do gospe na pošti ter jo poprosila prispevkov za sirote. To se je pa gospo na pošti dobro zelo.

Prijazno je vspregledala gospo sodnikovo.

"Oh, gospa, vi ste res občudovanja vredni! Toliko se trudite in trudite za te otroke, in to storite vsako leto, otroci so pa tako poredni."

"Kaj to", je odgovorila gospa sodnikova, "otroci so otroci; glavna stvar je, da se jim da gorke obleke in naredi par ur veselja."

"Res je tako", je pritrtila gospa na pošti, "saj kmeki otroci itak nimajo nobenega veselja."

Šla je v svojo sobo in prinesla seboj trideset kron ter jih stisnila gospo sodnikovi v roki.

"Pa toliko!" je dejala gospa sodnikova.

Naj bo, saj so potrebni", odgovorila je sočutno dobrotnica.

In razšli sta se.

Gospa sodnikova je šla naprej od hiše do hiše, kjerkoli je slutila, da biva kako dobrotno srce.

Ognila se tudi ni kmetske hiše, če je vedela, da v tisti hiši radi darujejo za dobre namene. In kolika čast za priprosto hišo, če je vanjo stopila gospa sodnikova!

Vesela se je vrnila gospa sodnikova na dom, ko je že davno odbilo polnoč. Zadovoljna je bila, ker je nabrala lepo svoto.

Minuli so prazniki in prišlo je novo leto. Na popoldan tega dneva je bilo v trgu T. običajno obdarovanje revnih otrok. O božičnih praznikih samih te dobrodelne veselice niso hoteli prirediti, ker so imeli po boljših družinah doma v ožjem krogu sami svoje zabave.

Slavnost se je vršila v šolskih prostorih.

Ko je odbila ura dotičnega dne tri popoldne, pa so se jeli polniti prostori domače šole šolske mladine in najodličnejše gospe. Prišla je duhovščina, uradniki s svojimi gospodi in vsi boljši premožnejši tržani. Učiteljsko osebje je vsakega prijazno vspregledalo ter ga povedlo v slavnostno dvorano.

Na prostoru, kjer je navadno stala učiteljska pisalna miza, se je šibilo božično drevesce pod težo najlepših in izbranih reči. Bilo je treba dosti pripraviti, ker je bilo veliko otrok. Okoli drevesca pa je bil naložen cel kup različne otroške obleke, obutve in šolskih potrebščin. Na eni strani drevesca se je zbrala mladina, ki bo obdarovana, na drugi strani pa celavenec gospe in gospodičen, ki so kaj darovale za uboge sirote, na čelu jim seveda gospa sodnikova.

Vseh oči so bile le v njo uprte. In gospod sodnik je bil med gospodi ves srečen, ko mu je gospod notar, njegov osebni prijatelj, osebno zašepetnil na uho, da je nje-

gova soproga najlepša med vsemi. In res, kako so se blesteli kot leščniki veliki briljanti v njenih uhanih, zlate težke zapestnice na rokah in verižice na črni, dragoceni njeni obleki!

Gospod nadučitelj se je vsedel za harmonij in otroški zbor je zapel par božičnih pesmi. Za tem je nastopila belooblečena učenska sirtota ter se v izbranih besedah hvalila vsem dobrotnikom, posebno preblagi gospe sodnikovi v imenu vseh obdarovanih otrok za krasna darila. Tudi gospod šolski vodja je začutil potrebo ter dal duška svoji notranji ginjenosti ter se v krasnem govoru zahvalil vsem, ki so k božičnici prispevali in posebno še prvi dobrotnici trga, gospej sodnikovi.

Ko je bil ta del božičnice dokončan, je pristopila gospa sodnikova k božičnemu drevescu ter prosila nekatere navzoče gospe, naj ji pomagajo pri razdelitvi daril. Drage volje so ji ustrele. Vsak otrok je dobil nekaj slaščic, okoli dvajset otrok-sirot pa tudi potrebne obleke.

Božičnica je bila končana. Veselih obrazov so se vračali otroci na svoj dom, pa tudi gospoda in tržani so počasi zapuščali šolsko poslopje. Učiteljsko osebje je zadnje zapustilo slavnostno dvorano. Večina gospodov je krenila v najbližji hotel, pokrepat se s čašo piva. Vsi so hvalili, kako lepo je bilo in priznali, da je bila gospa sodnikova duša vse prireditve. Gospod nadučitelj se je prijazno od njih poslovil, zahvalil se vsem gospodom najprijazneje še enkrat in šel na svoj dom. Sedel je k svoji pisalni mizi in napisal dolg dopis za časopis. Vse je natančno popisal. Predvsem pa je v dopisu povdarjal plemenitost, požrtvovalnost in naklonjenost gospe sodnikove do šolske mladine. Ginjen hvalečnosti, prevzel tolike ljubezni do ubogih sirot, se je vsem dobrotnikom zahvalil javno najtoplejeje.

Minulo je par dni. Gospa sodnikova je sedela v svojem naslonjaku in brala časopis. Brala je tudi dopis iz T. in čitala ga še enkrat. Mehko ji je bilo pri srcu. Odložila je list in polglasno rekla: "In s tem sem poplačana!"

Brali so ta dopis tudi drugodi in rekli: "O, srečni ljudje, ki imajo take dobrotnike!"

V medenih tednih.

— Zakaj pa pustite ženi cel dan igrati glasovir?

— Če igra, že vsaj kuhati ne more.

Rad bi zvedel podrobnosti o smrti svojega brata ANTONA LE-NARTA. Doma je iz vasi Kam-ni vrh št. 1 občina Moravce, far-a Sv. Križi pri Litiji. V Zdru-ženih državah je bival pribli-žno 13 let. Prosim one rojake, ki kaj vedo, da mi poročajo, za kar jim bodem zelo hvaležen. John Zaman, Box 181, Bear Creek, Mont. (22-28-12)

POZOR! POZOR! KAVARNA "TRIGLAV". Cenjenemu občinstvu nazna-njam, da sem otvoril nove kavar-niške prostore in biljardno igral-nico (pool room) na 6026 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Priporočam se z najboljšim čas-tem, kako, kakor tudi z dobrim prigrizkom ob vsakem času.

Na razpolago imam vedno sve-že, raznovrstne nealkoholične pi-jake (soft drinks), kakor tudi smodke, cigarete in raznovrstne tobak.

Se priporočam rojakom za obil-en obisk. John Tomažič.

Kavarna se nahaja takoj poleg moje brivnice. (3x 22,24,26-12)

OGLAS. KRASNI FOTOGRAFIČNI STENSKI KOLEDAR z vašo lastno fotografijo napra-vim ZASTONJ vsa-kemu, kdor naroči duet slik. Vsakemu jamčim, da bo s ceno, kakor tudi z mojim delom zado-voljen. V predelovanje vzamem tudi vse kakršnekoli slike ter računam po delu, kakoršnega kdor zahteva. Cene zelo nizke. Roja-kom v Milwaukee, West Allis in okolici se nudi sedaj lepa prilika nabaviti si tak koledar, ki je kras za vsako hišo, ali lepo darilo za novo leto svojem v staro domo-vino. Torej požurite se, ker od-dajal jih bodem le do konca ja-nuarja 1915, oziroma dokler mi za-loga ne poida.

Za obilen poset in naročila se priporočam. Frank Skok, slovenski fotograf, 438 — 52. Ave., West Allis, Wis. (11-12 2x v t tor - pet)

Pazite na nič-vredne ponar-edbe ter zahte-vajte odločno pristni Richter-jev Pain-Expel-lerZAnchorvar-stveno znamko kot jenaslikana tukaj. 25 in 50 centov v lekar-nah in narav-nost od

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., New York, N. Y.

Rad bi zvedel za svojega brata JOZEFA BERDON. Doma je iz Dolenje vasi pri Cerknici. Jaz njegov brat bivam v Ameriki že eno leto in ne vem, kje se na-haja. Zato prosim cenjene roja-ke, če kdo ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali pa naj se sam oglasi, ker poročati mu imam nekaj važnega. — John Berdon, Box 62, St. Michael, Pa.

Rad bi zvedel za naslov svoje se-stre MARJE BAČNIK. Doma je iz vasi Ravno pri Blokah. Pred 14 meseci se je nahajala v New Yorku, oziroma Brook-lynu, N. Y. Prosim cenjene ro-jake, če kdo ve za nje naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sama javi na naslov: Frank Bačnik, Rowson, N. Dak.

Išče se FRANK ZUPANČIČ, po-domace Jakopac iz Višnje gore. Tukaj na Evelethu je bival tri ali štiri leta, nazadnje je bil u-poslen v gostilni Johna Agniea in meseca marca 1914 v Monte-zuma Bath, Excelsior Springs, Mo. Za njega bi radi zvedeli: brata Joseph in Louis Zupan-ehich in John Agnieh, Box 216, Eveleth, Minn. (22-12-6-1)

NAZNANILO. Cenjenim rojakom v Clevelan-du in v državi Ohio naznanjam, da jih bo obiskal naš potnik

Mr. OTTO PEZDIR, kateri je pooblaščen pobirati na-ročnino za "Glas Naroda" in iz-davati pravoveljavna potrdila in ga rojakom tople priporočamo.

S spoštovanjem Upravištvu Glas Naroda.

VAŽNO NAZNANILO. Vsi potniki, kateri se na-meravali potovati v staro domovino ta teden ali na-meravajo potova v pri-hodnje, naj ostanejo na svo-jih mestih, kar so vse paro-brodne družbe prekinile za nedoločen čas s prometom.

Kadar se zopet razmere pre-drugačijo, bomo pravo-časno poročali na tem me-stu.

Tvrdka Frank Sakser

Možje! Žene! "Ako ste bolni in vam ni mogoče nikoli pomagati, poslužite se im-port. zdravil, katera vas bodo go-tovo ozdravila. Importirana zdrav-ilja so mnogim pomagala, ki so že dolgo boleli. Ravno tako bomo vam pomagali, akorav že dolgo boleste, zato pišite še danes na avstrijsko filijalko importiranih zdravil!"

Dom. Lekarna 535 Washington St., MILWAUKEE, WIS.

OGLAS. Ker so se poslednji čas poštna razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino. Pošiljave ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovníku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100 K je sedaj \$20 s poštino vred.

Brzjaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, naj-manje pa denarje poslati potom brzojava.

Frank Sakser
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Ker so se poslednji čas poštna razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino. Pošiljave ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovníku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100 K je sedaj \$20 s poštino vred.

Brzjaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, naj-manje pa denarje poslati potom brzojava.

Frank Sakser
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR

za leto 1915

Sedaj smo začeli razpošilja-ti naš Koledar za leto 1915 onim, ki so nam že poslali na-rečnino. — Letošnji koledar je izvanredno zanimiv ter vsebuje med drugim številnim čtivom tudi znamenito raspravo načelnika tajne službe Združenih držav, Williamsa J. Flynna: "ČRNA ROKA IN NJE DELOVANJE", v kateri popisuje pisatelj remiš-no zgodbo, kako je s svojimi po-moćniki zasledoval in konečno u-gonobil zločinsko družbo, ki živ od izsiljevanj, ponarejanj in za-vratnih umorov. Že sama ta po-vest je vredna male svote. Poleg tega je še nebroj drugega zani-mivega, poučnega in zabavnega čtiva. Prepričani smo, da bo le-tošnji Koledar izvanredno uga-jal našim čitateljem. Cena: 30c

Ker je valed uvedbe paketne pošte poština za Koledar razli-čna, veljajo za posamezne države sledeče cene:

Koledar stane 30 centov s poštni-no vred za sledeče države:

Connecticut, Rhode Island, De-laware, District of Columbia, Ma-ryland, Massachusetts, New Jer-sey, New York, New Hampshire, Ohio, Pennsylvania, Vermont.

Koledar stane 35 centov s poštni-no vred za sledeče države:

Alabama, Maine, Florida, Geor-gia, Arkansas, Illinois, Indiana, Louisiana, Iowa, Oklahoma, Ken-tucky, Kansas, Michigan, Minne-sota, Mississippi, Montana, North Dakota, South Dakota, North Ca-rolina, South Carolina, Nebraska, Tennessee, Virginia, West Vir-ginia, Wisconsin.

Za še bolj oddaljene države stane Koledar 40 centov s poštino vred. — Te države so:

California, Washington, Ore-gon, Nevada, Arizona, Colorado, New Mexico, Wyoming, Utah in Idaho.

V naši podružnici Frank Sa-kser, 6104 St. Clair Ave., Clevel-land, O., pri L. Balantu v Barber-tonu, O., in pri Frank Lebeu v Forest City, Pa., pri Charlesu Zgoncu in pri Jakobu Petrichu v Chisholm, Minn., pri Chas. Kar-lingerju, 3942 St. Clair Avenue, Cleveland, O., pri Antonu Kikelj, 1116 Franklin Ave., Youngstown, Ohio, pri Ivanu Pakju v novi zla-tarski trgovini nasproti Cene-maugh pivovarni na Chestnut St., Conemaugh, Pa., se prodaja naš Koledar po 30 centov.

Kdor naroči Koledar, naj se ožira na te cene.

Naročite ga pri: SLOVENIC PUBLISHING CO 18 Cortlandt St., New York City

Želim zvedeti za svojo sestrično ANTONIJO PETELINSEK. V Združenih državah je s svojim možem in otroci nad 8 let. Če kedo rojakov ve za njen naslov ali če sama to bere, naj se javi na naslov: 459 S. Pierce St., Milwaukee, Wis., rojena Hlov-šek, sedaj Skok, Kokarje na Sp. Stajerskem. (22-24-12)

HARMONIKE

bolni kakršnekoli vrste izdeljem in popravilam po najnižji ceni, a delo trpežno in smiselno. V popravu ma-njše vsake pošte, ker sem že nad 15 let tukaj v tem poslu in sedaj v svo-jem lastnem domu. V popravku vnamem kranjke kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršna kda-mateva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL
1017 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

Ker so se poslednji čas poštna razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino. Pošiljave ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovníku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100 K je sedaj \$20 s poštino vred.

Brzjaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, naj-manje pa denarje poslati potom brzojava.

Frank Sakser
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Ker so se poslednji čas poštna razmere izboljšale pošiljam zopet redno

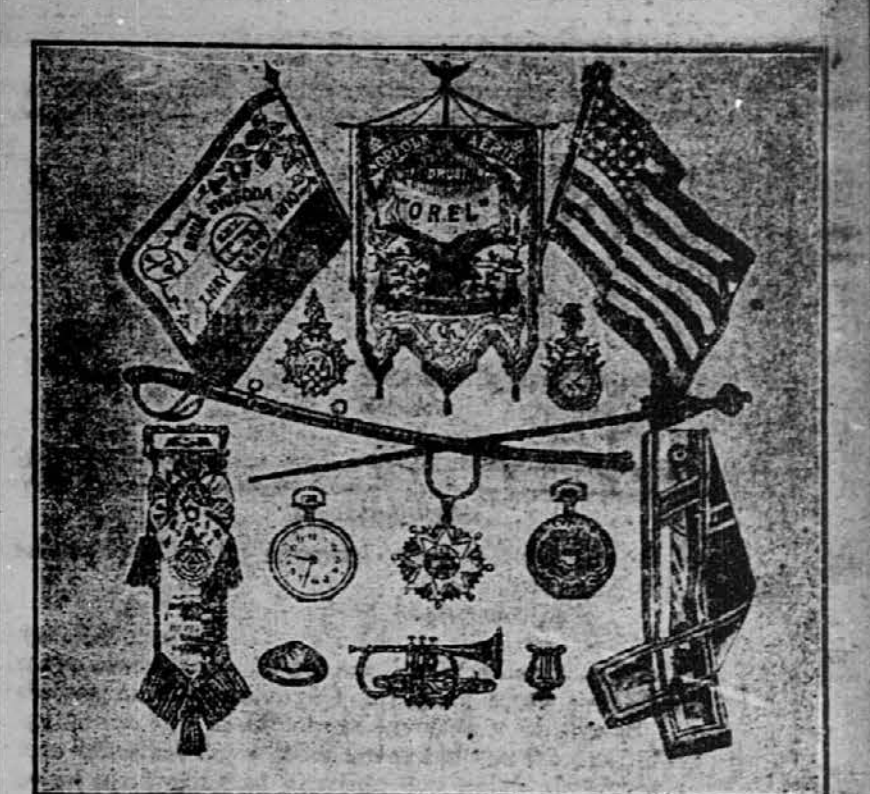
denarje v staro domovino. Pošiljave ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovníku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100 K je sedaj \$20 s poštino vred.

Brzjaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, naj-manje pa denarje poslati potom brzojava.

Frank Sakser
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, veselj-godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižice, pravek-pratan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene sace ne vpritate. Upravištvu Vas stane 2c, pa si bodele pripravili dolarje.

Canice, več vrat pošiljam brezplačno. Pišite pomj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

Naznanilo.

Rojakom v Brooklynu in New Yorku naznanjam, da pošiljam na dom vsakemu rojaku blago, ki ga pri meni naroči. Naročite lah-ko po telefonu: 2571 Stag.

Cene so sledeče:

BELO VINO: ena galona \$1.50 in pet galon za \$6.25.

RDEČE VINO: ena galona \$1.25 in pet galon za \$5.00.

PRAVA DOMAČA SLIVOVKA: steklenica po \$1.75.

PRAVI TROPINJEVEC: steklenica po \$1.25.

Zajedno pa naznanjam, da vsak teden koljem zdrave prešice in izdelujem prav po starokrajsem načinu krvave, jetrne in mesene KLOBASE. Letos se bom tudi preskrbel s prekajenimi plečeti in rebreami.

Za obilo naročil se priporočam s spoštovanjem

Leo Štrukelj,
193 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav. Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ-VEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK

Doli z orožjem!

ZGODBA ŽIVLJENJA.

Spisala Berta pl. Suttner. — Za "Glas Naroda"
priredil J. T.

64

(Nadaljevanje).

Za vzgled naj podam pismo, katerega mi je pisal predsednik
mirovne lige v Londonu:

Čenjena gospa!

Vaše vprašanje o sedanjem svetovnem položaju me
je zelo razveselilo. Veseli me, da ste tej zvišeni stvari po-
svetili vse svoje življenje. Odgovorjam Vam sledeče:

Se nikdar v svetovni zgodovini ni bilo toliko upanja,
da bi zavladal mir kot zdaj v teh časih. Zdi se mi, da
je prenehala dolga noč ubijanja in uničevanja in vsi mi,
ki stojimo na gori človeštva, vemo, da so posijali na zemljo
prvi žarki nebeskega solca. Te besede zvane nekoliko
čudno v tem času, ko je svet kot še nikdar prej, prena-
polnjen z oboroženimi močmi in uničujočimi aparati.
Kakor hitro je položaj najslabši, se začne zopet boljati.
Kmalo bodo vsi zatrti narodi in z enim glasom zakli-
cali svojim vodnikom: — Rešite nas! Rešite nas! Rešite
otroke pred lakoto, ki nam preti, ki bodo poginili, če bi
šlo tako naprej. Rešite civilizacijo, rešite vsa dela, kate-
re so napravili veliki in modri ljudje. Rešite svet pred
povratkom v barbarstvo, pred ropom in strahotami.

Vprašujete: Kakšna znamenja so se pojavila, da se
nam bližajo lepši časi? Ali se niso v Parizu sestali dele-
gati več kot sto držav, da napravijo mednarodno slovo,
da postavijo na mesto, kjer je prej divjala sila, pravi-
čnost? Ali niso tam zbrali ljudje vseh narodov, ki so v
navdušenju in slogi napravili praktične načrte? Ali nismo
tudi mi — prvi v zgodovini — videli kongres poslancev
različnih držav, ki so vsi zadovoljni s temi predlogi?

In ti poslanci so slednjič sklenili sestati se vsako leto
v katerikoli evropskem mestu in preiskati vsak spor, ki
bi nastal med državami? To so vendar znamenja bodo-
čnosti, znamenja časa, v katerem bodo ljudje smatrali voj-
no kot največjo zločinsko neumnost, kar jih pomni sve-
tovna zgodovina.

Z največjim spoštovanjem

Hodgson Pratt.

Kongresu, katerega omenja ta mož, je predsedoval Jules Si-
mon. Navajam del njegovega govora:

Srečen sem, da sem navzoč v tem prostoru, kjer so se
zbrali zastopniki in prijatelji mirovne ideje. Samo dolo-
čeno število jih je prišlo sem. Zdelo bi, da bi jih bila cela
množica, ali pa, da bi jih bilo še manj, in da bi bili ti ofi-
cijelni diplomatični zastopniki, ne pa prostovoljni.

Gospoda, Vam je gotovo znano, da želi večina naše
dežele mir. Bodite toraj v imenu Francozov vsi najpri-
srečnejše pozdravljeni...

Pri tej konferenci navzoči delegati danskega, italijanskega in
španskega parlamenta so sklenili pri bodočem zasedanju pregovori-
titi svoje vlade, da bi ustanovile mednarodno razsodišče. Prva par-
lamentarska konferenca se bo sestala meseca julija 1890 v Lon-
donu.

V mojem zvezku se nahaja tudi knežji manifest, datiran me-
seca marca leta 1888.

Manifest, v katerem so bile namesto besed vojne, besede mi-
ru... Toda, ko je hotel, plemeniti, ki je bil izdal one besede na
svoj narod, prijeti z zadnjo svojo močjo za žezlo, katerega je skle-
nil držati kot palmovo vejo... je omahnil v svoje ležišče in za ved-
no zaprl oči.

Bog ve, če se bo njegov naslednik navduševal za te ideale?
Vse je mogoče na svetu.

— Mati, ali boš odložila jutri žalno obleko?

S temi besedami je stopil danes zjutraj moj sin Rudolf v so-
bo. Pojtranjem namreč — 30. julija 1889 — bi imel biti krst njego-
vega prvorojenega sina.

— Ne, ne, otrok — sem odvrnila.

— Pomisli vendar... na tak vesel dan saj ne boš žalostna. Za-
kaj kažeš žalost tudi na zunanje?

— Rudolf, Ti gotovo nisi praznoveren. Gotovo se ne bojiš, da
bi ne prinesla moja črna obleka Tvojemu sinu nesrečo?

— Česa bi se bal? Mislim le, da takemu veselju ne pristojajo čr-
na obleka. Ali si prisegla, da boš vedno žalovala?

— Tega ne. Samo sklenila sem. Od svojega sklepa pa ne od-
stopim. Ta sklep mi je več kot bi mi bila prisega.

Sin je sklonil glavo in me ni več nadlegoval.

— Motil sem te, mati kaj ne? Pišeš?

— Da, svojo življensko zgodbo. Hvala Bogu, kmalo bom kon-
čala. To je že zadnje poglavje.

— Kako boš končala življensko zgodbo? Ti še živiš, in če Bog
da, boš še dolgo let živila. Še dolgo boš med nami. Z rojstvom mo-
jega malega Friderika, katerega bom tako vzgojil, da Te bo ljubil
in spoštoval, se bo začela nova doba Tvojega življenja.

— Dohet otrok si, moj Rudolf. Nehvaležna bi bila, če bi ne
bil v ponos in veselje... Ravnotako sem ponosna na svojo, njego-
vo krasno Silvijo... Da, lepi, mirni starosti se bližam... Krasen
večer... Toda dan je končan, kaj ne, ko enkrat zaide sonce...

Namesto odgovora me je sočutno pogledal.

— Da, beseda "konec" je čisto upravičena pod mojim životo-
pisom. Ko sem sklenila napisati, kar sem doživela, sem obenem
tudi sklenila življenjski končati s 1. februarjem 1871. Samo, če bi
mi tudi Tebe velja vojna, sreča, da nisi bil začasa vojne v Bosni
še sposoben za orožje — bi morala pisati naprej. — — — Pa saj
je že to, kar sem napisala, dovolj žalostno.

— In tudi človek mora biti žalosten, če prebira te spomine —
je rekel in začel prelistovati rokopis.

— Upam, da je tako. Če navda ta bolest samo nekaj sre s so-
vraštvo do vojne, nisem pisala zastonj, nisem zastonj trpela...

— Ali si od vseh strani obvestila vprašanje, ali si izčrpala vse
dokaze, ali si navedla vse znanstvene vire? Ali si?

— Ne, dragi! Kaj vendar misliš? Napisala sem le ono, kar se
je odigralo v mojem življenju, kar so zvedeli ali občutili moji naj-
bližji prijateljski krogi. Od vseh strani da bi obvestila vprašanje? Ne,
ne. Kaj vem jaz, ki sem bogata in ugledna, o trpljenju ljudstva
posebno pa revežev. Kaj vem jaz, kaj se dogajalo po vojašnicah
in med vojaki? Vse znanstvene vire? Meni niso znana ekonomska
in socialna vprašanja. To ni zgodovina preteklega in bodočega na-
rodnega prava, to je samo moja življenska zgodba...

— Ali se ničesa ne bojiš? Ali veš, kaj mislim reči?

— Po čem sem hrepelila in kakšen nauk bom dala človeštvu,
kaj ne? Vse moje življenje, vse moje hrepenje je izraženo v treh
besedah, s katerimi sem tudi knjigo naslovlila: DOLI Z OROŽJEM!

Krst je bil včeraj. To je bila dvojna svečanost ker se je pri tej
prilici zaročil boter Rudolfovega sina — grof Anton Delnitsky —
z mojo hčerko Silvijo.

S svojima otrokoma sem toraj srečna

Rudolf je bil že šest let posestnik Dotzkyjevega posestva in že
stiri leta poročen z Beatrico, rojeno grofico Griesbach. Edina že-
lja, ki jo je imel, da bi se mu rodil sin, se mu je sedaj izpolnila.

Sedeli smo na verandi pri kosilu. Vrata na vrt so bila odpr-
ta, duh krasnega poletnega popoldneva je polnil vse ozračje.

Poleg mene je sedela grofica Lori Griesbach, Beatricina ma-
ti. Bila je že udova.

Njen mož je padel v Rusni. Takrat je bila žalostna, sedaj je
pa že pozabila na tiste težke dni. Ohlečena je bila v granatno rdeč
brokat z brilantnim nakitom. Ravnotako površna je bila kot v svo-
ji mladosti. Govorila je o oblekah, o francoskih romanah in druž-
bi. Taki pogovori ji popolnoma zadostujejo. Še celo koketiranja
se ni odvadila. Za mlade ljudi se sicer ni več brigala, toliko bolj so
se ji pa dopadli starejši možje. Danes je imela posebno piko na
ministra, našega starega znanca.

— Nekaj Ti moram povedati, — je rekla Lori — ko smo tr-
čili na zdravje novorojenca. Pri tej svečani priliki Ti moram po-
vedati, kar mi leži na vesti. V Tvojega pokojnega moža sem bila
resno zaljubljena.

— To si mi že večkrat pripoznala, Lori.

— Pa se ni hotel čisto nič zmeniti name.

(Konec prihodnjic).

Iz Missouri.

Najboljše vino v zadnjih dvajsetih letih.

CLARET rdeče, CONCORD rdeče po 55c. galon.

IVES črno, ELVIRA belo po 65c. galon.

RIESLING belo po 75c. galon.

Zganje kuhano po starokrajem načinu.

Pravi TROPINJEVEC po \$3.25 galon.

JABOLČNIK po \$3.00 galon.

BRESKOVEC po \$3.50 galon.

V cenah pri vinu in zganju je vračunjen tudi davek.

Pri vinu so sodi od 50 galon prosti in manjši sodi stanejo \$1.00

komad. Zganje se pošilja direktno od kmeta in je posoda zastoj.

Naročila sprejema iz prijateljstvi.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Obenem pa tudi naznanjam, da imam veliko množino najfine-
jega drevoja, rož in trti, posebno priporočam kostanj (maroni),
češnje in vse vrste češnje Evrope po najnižjih cenah.

Slovenska unijska TISKARNA

Rojaki in društveni tajniki, ali po-
zite, da so vaše tiskovine vedno na-
rejene v unijski tiskarni?

Naša tiskarna je popolno založena z

najbolj modernimi tiskalnimi stroji, okrasni

in z vsem tiskarskim materialom in

je največja slov. unijska tiskarna.

NAJNIZJE CENE

vsem tiskovinam za vsako družbo,

trgovca ali posameznika računamo

vedno pri nas.

GARANTIRANO DELO

da ste zadovoljni s tiskovino in da se

izdela natančno, kakor želite. Predno

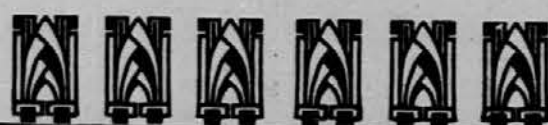
se obrnete kam drugam, pišite k nam

po cene za vsako tiskovino, ki jo po-
tebujete. Pri nas je vedno ceneje.

CLEVELANDSKA AMERIKA

Najstarejši slovenski dvotednik.

6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Po nižjani ceni!

Amerika in Amerikanci.

Spisal Rev. J. M. Trunk.

je dobiti poštne prosto za \$2.50. Knjiga je ve-
zana v platno in za spomin jako priljučna.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor n-
izplačala, zato je cena nižnja, da se vsaj deloma pokri-
jejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s so-
delovanjem več strokovnjakov, je
založila Slovenic Publishing Co., 82
Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. do-
bito v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDR. DRŽAVAH. NAROČITE SE NANJ!

Izšla je

lična knjiga:

"VOJSKA NA BALKANU".

Vsled vsestranske želje naroči-
li smo več iztisov te knjige in je
sedaj cenj. rojakom na razpo-
lago.

Knjiga "Vojska na Balkanu"
sestoji iz 13 posameznih sešitkov,
obsegajočih skupaj na večjem
formatu 192 strani. Delo je o-
premljeno s 255 slikami, tikajo-
če se opisa balkanskih držav in
najvažnejših spopadov med so-
vražniki. Sešitkom je prideljen
tudi večji slovenski zemljevid bal-
kanskih držav.

Posamezne zvezke je dobiti po
15c, vseh 13 sešitkov skupaj pa
stane s poštnino vred \$1.85. Na
roča se pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City

PRIPOROČILO.

Rojakom v Steelton, Pa. in
okolici naznanjamo, da je

Mr. M. PAPIĆ,

123 Frederick St., Steelton, Pa.,
naš zastopnik, ki je pooblaščen
pobirati naročnino za naš list
"Glas Naroda" in izdavat pravo-
veljavna potrdila. — Cenjenim
rojakom ga toplo priporočamo.
Upravištvo "Glas Naroda".

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH

Podpisani je brašidni
zastopnik
de tiskare
sveta Albe-
tine v
Alpenpauze
Zemljani in
mojimi, ka-
teri jo rabijo
zastopajo v
svojih tiskar-
nah, se bodo
izplačali in ne
bodo nič
drugo.

JAKOB WAHČIĆ,
1092 E. 64th St., Cleveland, O.
M. R. O'Connell, ki bi radi moje odsvetila brez
opomba, plačam \$500.

Amerika in Amerikanci.

Spisal

REV. J. M. TRUNK.

Slovenic Publishing Company
je prevzela v zalogo rojakom že
znano knjigo Rev. J. M. Trunka:

AMERIKA IN AMERIKANCI

Ni naš namen izreči na tem me-
stu kako kritiko, pač pa izjavlja-
mo, da je to izvrstno delo, kate-
rega bi si moral nabaviti vsak ro-
jak v Ameriki, bodisi v lasten
poduk, bodisi kot darilo svojem
in posameznikom, na katerih bo
v stari domovini, kjer se gotovo
zanimajo starši ali sorodniki za
deželo, v kateri biva kak član
družine. Knjigo krasi nebroj le-
pih slik, med katerimi bo
marsikdo zapazil ali samega sebe,
ali pa drugega znanca iz sedanjih
ali preteklih dni. Čudimo se le,
da je povprašanje po knjigi
primeroma majhno, menda radi-
tega, ker se ni vprizorilo zanjo
kričeče reklame, s katero se spra-
vi v svet marsikatero drugo, ve-
liko manj vredno knjigo. Poseb-
no primerna je knjiga kot božič-
ni dar, ki ima trajno vrednost.
Cena elegantno v platno vezani
knjigi je \$2.50 s poštnino vred.
Za isto ceno se odpošlje knjigo
na katerikoli naslov v stari do-
movini.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-
skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak
lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število pre-
bivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod
tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne
države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov
in mi vam takoj odpošljemo žaželjeni atlas. Pri večjem
odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoske parobrodne družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svica, Inomosta in Ljubljano

Postni parniki so:

"LA PROVENCE"

"LA SAVOIE"

"LA NORMANDE"

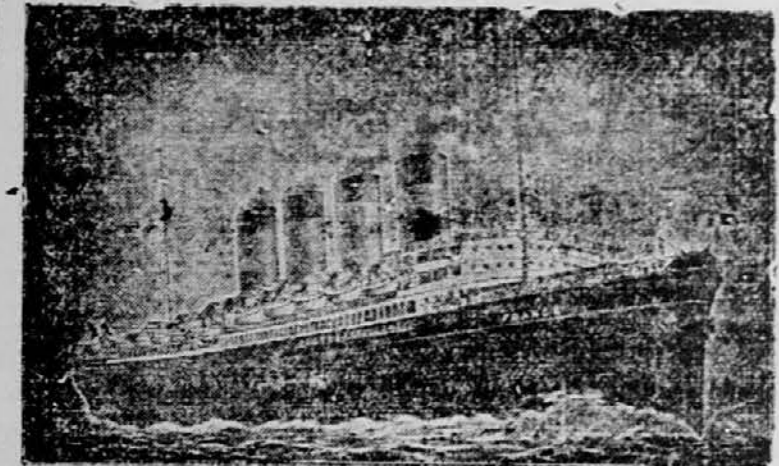
"LA FRANCE"

odpovedna, vlika

na dva vlika

odpovedna, vlika

na štiri vlika

Ekspresni parniki so:

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Chesebrough Building.

Poštni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča številka
57. N. E.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ-
VEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Phone Canal 163

Denar metete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka.

Pri meni dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c. in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajem po-

pust, ter se posebno priporočam slovenskim

slovenskim društvom ob priliki kakšne vse-

lice, tudi onim za svatbe.

V zalogi imam izvrstne domače klobase

in vsakovrstno grocerijsko blago, katerega

ljubi naš narod. Pošiljam denar na vse

strani sveta in parobrodne listke za vse

proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam

in kupujem avstrijski denar. S tvrdko Frank

Sakser sem v trgovski zvezi. Upravljam vse

v notarski posel spadajoče dela, kar sem

javn. notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC

1801 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET

WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke,
patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomor-
skih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo
in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spada-
joča dela.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDR. DRŽAVAH. NAROČITE SE NANJ!